

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 217. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1936. szeptember 24.

Politika nélkül

Egységes listán, egyhangu választással alakult meg az arad-i Kereskedelmi és Iparkamara új tanácsa. A választást megelőzően nem folyt le heves propaganda, a kedélyeket nem foglalkoztatta és nem mérgeztette el, hogy melyik lista kerül ki győztesen a választás küzdelméből, nem indult rágalomhadjárat a kamarai tanácsba bekerülő egyetlen tag ellen sem, nem volt politikai beavatkozás — és a Kereskedelmi és Iparkamara tanácsa mégis megalakult, de ami ennél több: összeállítására közmegegyezéssel találkoztunk.

Mindebben tulajdonképpen semmi különös sem lenne, hiszen ez lenne a dolgok rendje, ez lenne a kívánatos, ez a békés együttműködés, a megértő munka kultiválása, amely elengedhetetlen előfeltétele a gyakorlati eredményeknek. Nem lenne ebben semmi figyelemreméltó és talán nem is kellene külön kiemelni, ha máskor és máshol is így történne és az, ami az arad-i Kereskedelmi és Iparkamaránál oly örömdetes jelenség, szabály lenne és nem — kivétel.

Volt már arra is példa, hogy egyetlen és egységes lista indult szakkamarai választáson, ezt a listát győztesnek nyilvánították, de még sem keltett osztatlan megegyezést és inégsem jelent egységes munkát. Arad-on volt erre példa, éppen legutóbb. A mezőgazdasági kamarai választások alkalmával szintén csak egyetlen listát nyújtottak be és ma ennek a listának tagjai alkotják a Mezőgazdasági Kamara tanácsát. Ebben a tanácsban azonban a megye kisebbségi gazdálkodói közül egyetlen egy sem szerepel.

Nem az egyetlen és az így egyetlenként győztesen kikerülő listán van tehát a hangsúly, hanem annak összeállításán.

A szakkamaráknak jól meghatározott szerepük és hivatásuk van. De különösen fontos szerepet töltenek be a kereskedelmi és iparkamarák egy olyan korszakban, amikor a kereskedelem valóságos Prokrustes-ágyban vergődik, amikor behozatal és kivitel a formalitások légiójától függ, devizaforgalmunk utját paragrafusok szegélyezik. Ipar és kereskedelem ma szinte naponta új rendeletekkel és intézkedésekkel találja magát szemben, amelyekhez alkalmazkodnia kell. Szilárd és biztos lére van szüksége, amely a rendelkezéseknek ezekben a dszangeljében végig kőauzclja, érdekeit megvédi és komoly szaktudással, felkészültséggel, az ezek szülte javaslatokkal igyekszik mondazon rendelkezéseket elhárítani, azok módosítását elérni, amelyek általánra lehetnek az iparnak és kereskedelmnek.

Vagy beszéljünk az adósérelmekről, amelyek iparos- és kereskedő-értekezleteknek újból és újból visszatérő, elmaradhatatlan retréni-jét képezik? Ezeknek a sérelmeknek orvoslásánál iparnak és kereskedelmnek nélkülözhetetlen és hasznos segítőtársa a Kereskedelmi és Iparkamara. Nélkülözhetetlen segítőtársa, de hasznossá csak akkor válik, ha valóban be tudja tölteni azt a hivatást, amelynek teljesítéséért a törvény létrehívta.

Ezért lényeges és ezért figyelemreméltó az a mód, ahogyan az arad-i kereskedelmi és iparkamarai választás kérdését megoldották. A heteken át tartó választási előcsatározásokat a heteken át folyó, az érdekeket összegyeztető megbeszélések helyettesítették. Nem azt keresték, hogy mi választhat el cso-

Az abesszin delegátusok bebocsátását javasolja a mandátumigazoló bizottság

»A bizottság munkája támadás a józan ész ellen« — Spanyol követelések a közgyűlés előtt — Litvinov élezte ki a genfi helyzetet

Váratlanul összehívták a danzigi helyzet ellenőrzésére kiküldött bizottságot

Genf-ből jelentik: A Népszövetség mandátumigazoló bizottsága ma délelőtt fél 11 órakor értekezletet tartott az abesszin delegáció mandátumának igazolása kérdésében. A tanácskozáson Eden és Delbos külügyminiszterek is résztvettek. Az ülésről távozó bizottsági tagok a hozzájuk intézett kérdésekre nem akartak válaszolni és megtagadták az ülésről minden felvilágosítást.

Az angol sajtó sem titkolja, hogy a régus genfi pirheusi győzelmének árát az európai megbékélés fizeti meg. Litvinovot ugyanis a tervezett locarno-i értekezlet esetleges sikeré aggasztja. A Times szerint az olaszokkal szembekerült csoportot a fascista-ellenes irány vezérli és nem törődnek azzal, hogy meddig marad távol a Népszövetség ügyeinek intézésétől Olaszország.

A francia sajtó továbbra is aggódik a

Az éjszakai órákban jelentik, hogy az esti órákban nyilvánosságra került a mandátumigazoló bizottság délelőtti határozata. A határozat értelmében a bizottság javasolja a közgyűlésnek az abesszin delegáció bebocsátását. Ezek szerint ellentétben minden jogi szakértői véleménnyel, a bizottság nem tartja lehetségesnek azt, hogy az abesszin küldöttséget az ülésekről kizárják.

A közgyűlés elismerte az abesszin kiküldötték megbízólevelét

A Népszövetség közgyűlését, amely eredetileg esti hét órára volt összehívva, fél nyolc órakor nyitotta meg Salvedra Lamas elnök. A megnyitás után Politis ismertette a mandátumigazoló bizottság jelentését.

A bizottsági tagok között egyhanguan az a meggyőződés alakult ki, hogy a közgyűlés ismerje el az abesszin megbízólevelet, jóllehet kétes annak szabályszerűsége. Leszögezte a bizottság, hogy a megoldás csak ideiglenes és hogy a jelenlegi döntést a hágai bíróság ítélete után nem használhatja fel az abesszin delegáció a maga javára.

portot csoporttól, mi teremthet ellentéteket, hanem, hogy melyek azok a szempontok, amelyek az egység összehozására alkalmasak. Helyet juttattak a tanácsban az egyes kereskedelmi és ipari érdekképviselők vezetőinek és ezzel módot nyújtottak arra, hogy ezek az érdekek valóban kielégítést is nyerjenek.

Nem bővölte meg a felelős vezetőket a „választás“ varázsos szava. Átérezték, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara tradíciójától patinás falai között nem a politikának van helye, hanem a nemes értelemben vett szakmai érdekképviselőnek. Ez az elv, ez az elgondolás alkalmas arra, hogy a harmónia szellemét őrizze meg a kamara keretein belül.

genfi események miatt. Valószínűnek látják a lapok, hogy Mussolini türelmét veszítve, nem lesz hajlandó belemenni a felkínált alkuba. A Matin szerint

az igazoló bizottság munkája támadás a józan ész ellen

és a tervbevevett megoldás a bizantinizmus re-mekművének tekinthető.

Az Echo de Paris megállapítja, hogy Genfben a francia diplomácia szenvedett vereséget. Az Oeuvre szerint a Népszövetség léte vesztélyben forog. Ha a közgyűlés is Hága mellett dönt, az olasz lépés feltétlenül bekövetkezik.

Genfi jelentések közlik, hogy Eden lord és Monteiro, Portugália külügyminisztere között tárgyalás folyt a spanyol ügyekbe való be nem avatkozásról, azonban Portugália erre nézve még mindig nem adott részletes választ.

Az elnök kérdést intézett ezután a közgyűléshez, hogy az igazolóbizottság javaslatához van-e valakinek észrevétele. Az abesszin fődelegátus elfogadta az indítványt. Tanczos Gábor nyug. lovassági tábornok, magyar fődelegátus a névszerinti szavazás elrendelését kéri a megbízólevél érvényességének kimondása tárgyában. Schmidt Guido dr., valamint Fuad Aslami, Albánia delegátusa csatlakozik a magyar indítványhoz. Az elnök elrendeli a névszerinti szavazást. Összesen 49 állam vett részt a közgyűlésen, amelyből hét tartózkodott a szavazástól, tehát 42 szavazó állam esetén

A politika nagyhatalom. És ez a nagyhatalom gyakran kiterjeszti oda is működési területét, ahol nem használhat, csak árthat. Ott, ahol a szakkamarákban a politikai küzdelmek foglalják el a terepet, kevés idő, alkalom, lehetőség adódik eredményes munkára: a szakmai érdekek komoly képviselőre.

Az a megoldás, amelyet Arad kereskedői és iparosi most választottak, az immár megszavazottnak nyilvánított egységes lista, minden bizonnyal alkalmas lesz annak bizonyítására, hogy a szakkamarákban a legjobb, a leghelyesebb, legjózanabb, legeredményesebb politika, ha a politika — a kamarák falain kívül marad.

22 szavazat jelentette volna az abszolút többséget. 39 állam szavazott igennel, 4 pedig nemmel. A négy állam: Magyarország, Ausztria, Albánia, Equador.

Az elnök ezután a bizottság javaslatát elfogadottnak tekinti.

Népszövetségi körökben meglepetést keltett, hogy az esti órákra váratlanul összehívták a dan-

zigi helyzet ellenőrzésére kiküldött hármas bizottságot. A bizottság összehívása annál érthetlenebb, mert a tanács napirendjén nem szerepel a kérdés. Kétségtelennek tartják, hogy a danzigi helyzet megvitatása még lobban bonyolítja az ügyis zavart helyzetet, mert a danzigi kormány elnöke még júliusban a leghatározottabban tiltakozott az ellen, hogy a Népszövetség állandóan beavatkozzék Danzig belligyeibe.

Általános mozgósítást rendelt el a spanyol kormány

Madridi jelentések szerint elfoglalták Alcazart — Nagy győzelmeket jelentenek a felkelők

Lisszabonból jelentik: Salazar portugál miniszterelnök sajtónyilatkozatot adott, amelyben ismertette Portugália álláspontját a spanyolországi eseményekkel kapcsolatban és a következőket mondotta:

— A spanyol eseményekkel kapcsolatban nagy lármát csapnak Portugália magatartása miatt. A külföldi sajtó telve van vádaskodásokkal és valóságos offenzívát intéznek ellenünk, támadva bennünket nemzetközi helyzetünk és belpolitikánk miatt. Be fogjuk igazolni Európa baloldali államainak, hogy nincs joguk ehhez és valódi céljuk az, hogy nálunk is zavart keltsenek. Elsősorban meg kell állapítani, hogy milyen jellege van a spanyol polgárháborúnak. Egy bizonyosnak látszik, hogy a felkelők hadserege eleinte nem jelentette azt, amit ma már jelent.

Most már nem a demokrácia ellen folyik a harc Spanyolországban, hanem a kommunizmus ellen.

Amidőn a forradalom kitört és abba a hadsereg legnagyobb része belesodródott, a madridi kormány a népfrent nevében szervezte meg a védelmet, de valóságban a hatalom kiesett a kezéből és az az anarchisták és kommunisták hirtokába került. A polgárháború jellege tehát: küzdelem az anarchia és a felfordulás ellen.

A felkelők egyébként elfoglalták Zumajat, amely 37 kilométernyi távolságra van San-Sebastiantól és megtették az előkészülete-

ket Deva elfoglalására is, amely az utolsó megerősített hely Bilbao előtt.

Megbízható jelentések szerint a nemzeti csapatok ma délben elérték Toledot és a város bir-

Kétféle hamisított dollárt hoztak forgalomba a külföldi hamisítók

— A dollárhamisítás bűnügy szenzációs fejleményei —

A dollárhamisítás ügy egyre szélesebb hullámokat vet. Ma már kétségtelenül megállapítást nyert, hogy a hamis dollárbankjegyeket külföldről csempészték az országba és a letartóztatottak a dollárok elhelyezését és értékesítését vállalták magukra.

Mint ismeretes, a nyomozás Bucuresti-ben ért el először eredményeket, ahol letartóztatott egy Schiffer László nevű timisoara-i fiatalembert, akinek lakásán hamis dollárokat találtak. A nyomozás további során Bucuresti-ben letartóztatták még Németh Zoltán dr. ismert devizőrt, továbbá egy Kabos István nevű, ugyancsak timisoara-i származású fiatalembert.

Megállapítást nyert, hogy kétféleképpen hamisított dollárokról van szó. A hamis dollárok egyik felét csakugyan az Egyesült-Államok jegybankja hocsájtotta ki, azonban ezeknek a dollároknak a címletét hamisították meg.

Murgu Petru egyébként az utóbbi hetek-

tokáért folynak a csatározások.

Madridból jelentik az éjszakai órákban: A toledo Alcazart a felkelők ma elfoglalták.

Madrid: A kormány többórás tanácskozás után elrendelte az általános mozgósítást. A rendeletet ma jelentették meg. Mától kezdve a milícia is katonai legyelem alá tartozik, ami annyit jelent, hogy semmiféle katonai szervezetnek nem szabad ezentul a munkásszakszervezetek és más politikai pártok parancsát teljesíteni.

A két hónap óta dúló spanyol polgárháború áldozatainak számát megbízható források szerint 115.000 halottra becsülik. Ezek közül 46 ezret tesz ki a vörös milícia áldozatainak száma és az agyonlőtt tuszoké 20 ezret.

A francia szocialista párt lapjának, az Oeuvrenek jelentése szerint Francia-Marokkó tisztikarában bizonyos mozgalom észlelhető. A tisztikar egyelőre csak eszméileg élesen szembefordul a jelenlegi francia kormány irányával. A spanyol felkelés erősen érzett hatását Francia-Marokkóban is és a felkelők minden kisebb győzelme örömet és lelkesedést kelt a francia-marokkóbeli tisztikarban.

ben több ízben járt Arad-on és itt több helyen próbálkozott dollárbankjegyek eladásával. Így többek között egyik arad-i sportegyesület elnökének is felajánlott egy huszdolláros bankjegyet feltűnő olcsó kurzuson, ami valószínűvé teszi, hogy ebben az esetben is hamis dollárbankjegy értékesítési kísérletéről volt szó.

Az Egyesült-Államok bucuresti-i követe behatóan érdeklődött a dollárhamisítási bűnügy nyomozásának fejleményei iránt. A fővárosi rendőrprefektúra az eddig összegyűjtött teljes anyagot az Egyesült-Államok meghatalmazott miniszterének rendelkezésére bocsájtotta. A washingtoni kormányt és az Egyesült-Államok jegybankját még a tegnapi nap folyamán értesítették a hamisításról. A Lupta értesülése szerint igen jelentős összegű hamis dollárbankjegyet helyeztek el a kisan-tant országaiban. Belgrádból és Prágából ugyancsak hamis dollárbankjegyek forgalomba hozataláról érkezett jelentés.

A hagyatéka

Irtá: LEON FRAPIÉ

Denise huszéves. Szüleinél, a családi élet melegében nevelkedett, nem ismerte az élet gondjait, bajait, sohasem kellett aggódnia önmagáért, sem másokért. Gimnáziumot végzett, sokat olvasott, minden érdekelte és amikor François Donorat, a fiatal mérnök menyasszonya lett, a fölényes, modern leányt játszotta, akít semmi meg nem lep. François nem analizálta Denise egyéniségét. Ugy szerette, amilyen.

Röviddel esküvőjük előtt François-t egy gyermekkorú barátjához hívták, akit autóbaleset ért és az orvosok menthetetlennek nyilvánították.

— François, — szólt a beteg, aki tudta, hogy menthetetlen, de még eléggé erejénél volt — a te gondjaidra bízom Suzont, a barátnőmet, akire semmit sem hagyhatok. Szerény keresetéből nem tudja eltartani támogatás nélkül a gyermekünket. Suzon senkit sem szeretett még, csak engem. Ártatlan, bizó, melegsívű kis teremtes volt, mikor megismerem. A párom volt, életem párja és most, hogy a gyermek megszületett, feltett szándékom volt, hogy feleségül veszem. A sors másként akarta. Tudja, hogy meghalok, megmondtam neki. Örföngött, zokogva ellenkezett, alig bírtam lecsendesíteni. Én, aki elmegyek... Megmagyaráztam, hogy saját erejéből nem fogja felnevelhetni gyermeküket, ha utjába akad egy derék, tisztességes ember,

aki feleségül veszi, ne gondolkozzék. Igérje meg, hogy igyekezni fog férjhez menni, a gyermekünk kedvéért. Hogy nyugodtan meghalhassak. François!... reádbízom Suzont és a fiamat. Támogasd őt, légy barátja. Később ki tudhatja... hiszen nőlen vagy...

Mert Stéphane nem tudta, hogy François boldog vőlegény. Stéphane két nap múlva meghalt. François azzal a hazugsággal, hogy Stéphane után maradt jogos öröksége, csinos összeget juttatott a kétségbeesett Suzon kezéhez. De érezte, hogy ezzel még nem teljesítette elhalt barátja végakarátát.

...Egyik este François, mint rendesen estefelé hecsengetett menyasszonyához. Majdnem minden nap náluk vacsorázott. Denise egyedül fogadta vőlegényét a szalonban. Szülei, fivére és nővére, együtt mentek látogatóba s még nem jöttek haza.

François minden kertelés nélkül elmondotta, menyasszonyának elhalt barátja furcsa „hagyatékát”. Denise merev, mozdulatlan arccal végighallgatta, aztán hűvösen kérdezte:

— Mi hát a szándéka?... nem akar törődni barátja utolsó kívánságával?

— Csak egyet tehetek. — felelte nyugodtan François — egyik vagy másik barátom figyelmét fel kell hívnom erre a szegény elhagyatott kis Suzonra, aki egyébként nagyon bájos, kedves és melegsívű teremtes.

— Ugy!... — nevetett furcsán Denise — miért nem említi fivéremnek? — s mintha nem is látná

François elkedvetlenedését e tréfás hangra, újabb nevetéssel folytatta: — vagy tudja mit?... mivel arról van szó, hogy ennek a maga védecének komoly, hogy ugymondjam hosszulejáratu pártfogót találjunk és az ilyen szerepre egy fiatalember nem elég megbízható, keressen egy megállapodott, komoly idősebb urat, Lehetőleg nős embert. Szóljon talán a papának...

François kiérezte a metsző gunyt.

— Persze, maga ezt nem értheti, Denise!... szegény barátom megbízott bennem, mi, férfiak...

Nem fejezhette be, mert Denise szikrázó szemmel, mint egy tigris ugrott neki és haragtól reszelve kiáltotta:

— Maguk férfiak!... menjen, utálom... utálom... nem leszek a felesége, érti?... Maguk férfiak!... természetesen, egy ilyen szerencsétlen teremtest és a gyermekét csak maguk férfiak segíthetik, támogathatják!... És mi, nők, hol maradunk? Jelen esetben ez a maga Suzonja nem tartozik-e hozzám, mamához, a hugomhoz, legalább is úgy, mint magához, aki hozzánk tartozó s akire elhunyt barátja e legkedvesebbjeit bizta? A maguk férfiak gyalázatos mesterkedése helyett nem százzorta egyszerűbb és természetesebb a nők könyörületességéhez fordulni? Menjen!... utálom... érti?

S míg Denise hevesen védekezett, François tulboldogan csókolta meg a könyörületés kis kezeket, a legjobb szívet sugárzó szemet, a haragos, áldott, aranszavakat kiejtő puha, meleg száját...

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

Premier!

Egy királynő leányévei (Mädchenjahre einer Königin)

Az évad egyik legkiválóbb, legképrázatosabb produkciója, világvárosok hónapos műsora, amely mindenütt a legmaradéktalanabb sikert aratta. Ófelsége Maria királyné külön előadás keretében tekintette meg ezt a remek filmet, a braşov-i Capitol-mozgóban. JENNY JUGO Victoria angol királynő szerepében élete legjobb alakítását nyújtja. Partnerei FRIEDRICH BENFER, mint Albert szász-köburg-gothai herceg és OTTO TRESSLER, mint lord Melbourne.

Legújabb Paramount hirdető! Jegyelővét: Telefon: 5-65. Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek!

Az ítélet csak halál lehet...**Megkezdődött a többszörös szadista gyilkossággal vádolt bécsi uriaszony bűnyüének főtárgyalása**

Borzalmas részletek derültek ki a beteges hajlamu asszony tüzelméről — A férj szerepe a szörnyű drámában —

Bécsből jelentik: A kriminológia történetében kevés borzalmasabb szenzációt jegyeztek fel, mint a Luner-házaspár bűnpörét, amelyet most tárgyal a bécsi tartományi törvényszék. A bűnpör középpontjában egy 34 éves, sovány, feketehajú asszony áll, erővel, szuggesztív tekintetű lény, aki borzalmas bűnnel vádoltan áll a törvényszék előtt. A módíngi Josefina Luner asszony szadisztikus gyötrelmek között lassu éhhalállal meggyilkolta cselédleányát, Augustin Annát, egy fiatal parasztleányt.

Josefine Luner asszony, akinek bestiális bűnét férje is elősegítette, a szadizmus egészen ritka esete, mert áldozata és feltételezett többi áldozatai mind a nők közül kerültek ki. Mert bár Lunerék módíngi lakásában csak a szerencsétlen, agyonkínzott cselédleány holttestét találták meg, valószínűre vehető, hogy a bestiális hajlamu asszonynak még más áldozatai is voltak.

A tartományi törvényszék enületét az érdeklődők száza ostromolják, amióta a szenzációs bűnyü tárgyalása megkezdődött és zsufoolt tárgyalóteremben kezdődött a terjedelmes vádirat felolvasása is. Hogy hogyan gyötörte agyon, milyen lelki és testi gyötrelmek közepette éhezette és bántalmazta a szerencsétlen, tudatlan parasztleányt Luner asszony, arról a világsajtó oldalas cikkeiben számolt be. Nem érdekte'len, hogy az asszonyt, aki leánykorában egyszerű gyáriány volt egy izzólámpagyárban, már leánykori barátai is úgy festik le, mint „szélhámos, hazudozó természetűt”, akinek különböző szerelmi ügyei voltak. Házassága után sem vette túl komolyan a hitvestársi hűséget és egymásután három szeretője is volt. Ezek a szerelmi ügyek azonban csak leplezték ennek a rejtélyes elki összetételű nőnek borzalmas, igazi ösztöneit. Házasságkötése előtt viszonya volt egy Tobner Egon nevű katonatiszttal, aki 1915-ben Galiciában a harctéren elesett. Josefina ekkor Tobner édesanyja, egy törvényszéki bíró özvegye megsajnálta és gyakran anyagilag is támogatta.

Tobnerét 1926-ban jakásán holtan találták, lött sebbel.

Ágya mellett egy pisztoly hevert. A titokzatos halálesetet máig sem derítették ki, a Luner asszony elleni vádirat azonban most ezt a kiderítet'en gyilkosságot is a vádlott asszony számlájára írja.

A vádirat felolvasása

Tegnap reggel vette kezdetét a nagyérdességi főtárgyalás. A tárgyalóterem halk morajlás zugott végig, amikor szuronyos örök között bevezették a szikár, fekete asszonyt, aki mellett, mint valami sánadt árnyék, tünt fel a férje. A vádirat felolvasása közben a vádlott asszony teljesen csendben maradt és csak ama helyen, ahol apja iszákosságáról volt említés, szólt közbe:

— Ez nem igaz.

Amikor a szerencsétlen Anna Augustin borzalmas haláláról esett szó, a tárgyalóteremben szem nem maradt szárazon. Egvedül Luner asszony hallgatta végig a borzalmas történetet érzéktelenül, jéhidegen és csak a végén csattant fel kemény és kíméletlen hangja:

— Nem igaz.

A vádiratnak annál a pontjánál, amely megemlíti, hogy az asszony beismerte a rendőrségen, hogy Anna Augustint tolvajlások miatt többször tüzön izzított vasdarabbal kínoztta, ingerülten pattan fel helyéről és harsány hangon kiáltja:

— Soha! Hallatlan! Mindez csak kitalálás! Az asszony csak akkor borzong meg, amil-

kor a vádpontokat hallja. Ezek: *hatóságok félrevezetése, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés, személyes szabadság korlátozása és — gyilkosság.*

A vádirat legvégén részén egyizben Josefina Luner asszonyt mint egyszerű „gyári leányt” jel'emzi, mire a vád ott magából kikelve kiáltja az elnök felé:

— Soha sem voltam gyári munkásnő.

A tárgyalás során elsőnek Luner Edmundo hallgatja ki a törvényszék. A férfi megtörtén, halálsápadtan várja a kérdéseket. Ez az ember, aki tragikus némasággal nézte végig démonikus felesége szörnyű tüzelmét, valóságos lélektani rejtély. Elmondja, hogy 1916-ban ismerkedett meg feleségével Grinzingben egy mulatságon, ahol elmondotta neki, hogy vőlegénye. Tobner főhadnagy a harctéren elesett.

Elnök: Feleségének akkor már több férfismeretsége volt?

Vádlott: Csak Egon Tobnerről tudtam.

Elnök: Milyen benyomást tett önre?

Vádlott: Szép és csinos volt.

Ezután Neupartl Anna és Graiml Anna cselédleányok bántalmazására került sor, akik a tragikus sorsu Anna Augustin előtt állottak Lunerék szolgálatában. Neupartl Anna egyizben súlyos szemsérüléssel kereste fel a községi orvost. A leány és a házbeliek azt mondták, hogy leesett egy kocsirol és így sérült meg, az orvosi vizsgálat nyomán azonban bírói vizsgálat indult az ügyben.

Elnök: Ön akkor hamis adatokat mondott.

Vádlott: Lehet, hogy egyetmást e' hagytam, vagy szépítettem.

Elnök: Voltak akkor már ellentétei feleségével?

Kétmilliárd és kétszázharmincmillió lei az egészségügyi intézmények kibővítésére

Pop Valer miniszter személyesen vizsgálja felül az új behozatali kvótával kapcsolatos kérelmeket

Bucuresti-ből jelentik: Costachescu közegészségügyi miniszter nagyszabásu egészségügyi programot dolgozott ki, amelynek keretében az egészségügyi és ezzel kapcsolatos egyéb közintézmények megsokszorozása és a meglévők kibővítése szerepel elsősorban. Az új munkaterv kerestülvite kétmilliárd 230 millió leit vesz igénybe.

Itt említiük meg, hogy Pop Valer kereskede'ni és iparügyi miniszter ma a következő miniszteri határozatot írta alá: Az új behozatali kvótával, valamint a kvótánfelüli engedélyezésekkel kapcsolatos kéréseket nem teszik vizsgálat tárgyává és nem engedélyezik csakis abban az esetben, ha ezeket a kéréseket a miniszter személyesen vizsgálta felül és véleményezte. A miniszter e'özetes véleményvezését célzó kérelemhez a külkereskedelmet szabályozó igazgatóság részletes kimutatást és jelentést csatol. Ez a melléklet a cégtulajdonos pontos nevét, ha részvénytársaságról van szó, a végrehajtó-bizottság tagjainak névsorát tartal-

Lépcsőházi különbejáratu elegánsan berendezett kettő egymásba nyíló

modern apartament a korzón

legszebb helyen október 15-ikére

Telefon 138. kiadó. Cím a kiadóban.

Vádlott: Igen.

Elnök: Miért nem váltak el?

Vádlott: Ennek is meg volt az oka. Én szüleim akarata ellenére vettem e' feleségemet. Ha elváltam volna, beigazolódt volna, hogy nekik volt igazuk és rosszul választottam. Ezt nem akartam. Ezért nem váltam el.

Ezután a szerencsétlen Anna Augustin borzalmas története került szóba. Luner e'mondja, hogy felesége egyre sürűbben verte a leányt, a legkisebb ok is elég volt ahhoz, hogy ütlegelje, éheztesse és napokig bezárva tartsa.

Elnök: Miért nem igyekezett rábeszél'ni a feleségét, hogy a leányt e' engedje?

Vádlott: Mondottam neki többször is, de ő azzal vá'aszolt, hogy előbb meg kell várni, amíg a leány sebei begyógyulnak. Egy napon, amikor hazajöttem, feleségem azzal fogadott, hogy tüzes vassal égette a leányt. Én erre rosszul lettem, szívrohamot kaptam, de képtelen voltam segíteni.

Tüntetés a vádott ellen

A leány halálának körülményeit így mondja el Luner:

— Július 10-én hazaérkeztem és feleségem közölte velem, hogy a leány halott. Én megremültem és először orvosért akartam kü'detni. Feleségem azonban megfogta a karomat és többször ismételte:

— Váráj csak... Vári még egy kicsit... Inkább feküdjünk le és aludjunk rá egyet.

A borzalmas bűnpör tárgyalása előreláthatólag hetekig fog tartani.

A bestiális asszony iránt egyébként meglehetősen e'lenszenyes a hangulat Bécsben. Ma délelőtt 300 főnyi tömeg gyűlt össze és

hangosan tüntetett a törvényszéki palota előtt az asszony ellen.

Attól kellett tartani, hogy megrohánják a törvényszéket, előkerítik a gyilkos asszonyt és meglincselik. A tömeg egy része behatolt az épület előcsarnokába, de a kiérkezett karhatalom visszazorította. A tárgyalás kettőzött karhatalmi felügyelet mellett fo'vik tovább.

mazza és feltünteti a vállalat technikai és pénzügyi kapacitását. Ezenkívül több más adatot is feltüntet ez a melléklet. Az új rendelkezés szeptember 22-én lépett életbe.

Mihalache lakásán szerdán délelőtt megbeszélés volt, amelyen a párt vezérkara vett részt. A párt végrehajtó-bizottságának szeptember 26-iki üléséről volt szó. Mihalache Madagaruval külön megbeszélést folytatott.

Szerda délben fél két órakor Párisból jövet repülőgéppel a fővárosba érkezett dr. **Lupu**, akit a baueasa-i repülőtéren számos párthive fogadott.

Elkoboztak egy lanot Rómában

Róma: A Havas-ügynökség jelentése szerint az „Illustrazione Italiana” legutóbbi számát — amely a német imperializmus veszélyével foglalkozik egy cikkében — elkobozta a rendőrség. A cikk szerzője kihallgatása alkalmával előadta, hogy Hitler Mitteleurópa megvalósítására terjeszkedik.

URANIA

Pontosan 5, 7¼ és 9½ órakor

Clara Gable, Charles Laughton, Franohot
Tone filmremeke:

A l á z a d ó k

A világhírű „Bounty” hajó legénységének szerelmei és kalandjai láthatók ebben a hatalmas filmben, melynek csodálatosan szép felvételei a tahiti szigeteken történtek, 14.000 bennszülött részvételével.

Mindenkinek látni kell e filmsodát!
Román, magyar és német feliratok.

Naponta növekszik azok száma, akik „Gastro D.”

világhírű amerikai gyógyszer által gyógyultak ki, 10—15 éves makacs gyomor-, bél-, epe-, vese- és máj-megbetegedésükből, amit nagyszámu köszönő hálalevél igazol.

„Gastro D.” kapható az ország minden gyógyszertárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszertárában, București, Calea Victoriei No. 124.

Fegyverben a földgolyó

A Brit Világbirodalom igy készül a jövő légiháborújára

Irla:

WALDO ROBESON

A második hági békekonferencián a hatalmak egyezményt írtak alá a légitámadásokra vonatkozóan. Ebben az egyezményben kimondták, hogy a hadviselő felek repülőgépei csak katonai alakulatokat, táborokat, menetelő katonaságot, lővészárkokat, frontokat bombázhatnak, de a háborus ország békés frontmögötti életét semilyen körülmények között sem zavarhatják meg. A háborus ország polgári lakosságát, városait tilos bombázni.

A világháboruban a hadviselő felek körülbelül hat hónapig álltak a második hági békekonferencia alapján. 1914. telén az angolok és franciák 1915-ben a központi hatalmak is új magyarázatát találták az egyezménynek. Rájöttek arra, hogy a háboruban az egész ország részt vesz, hogy a frontmögötti városok egyáltalában nem „békések”, a nagy ipartelegeken éjjel-nappal gyártják a municiót, a vasuti gőcpontokon feltorladnak a katonaszállító vonatok: igenis háborus cselekedet a „békés” frontmögötti országot bombázni. Azóta a légiflotta fontossága hónapról-hónapra növekedik. Ma csakugyan az a helyzet, amit az angol közvélemény felismert: azé a világ, akie a levegő. Ennek a cikksorozatnak azt a címet is lehetett volna adni, hogy fegyverben a levegő. A XX. század harmincas ével kétségek nélkül a légifegyverkezés éve. A légifegyverkezés adatai naponta változnak szinte mert a földgolyó különböző pontjain naponta átlag három hadirepülőgép készül.

A légifegyverkezés és a légiháborúra való felkészülés ismertetését Angliával kell kezdeni, mert a brit birodalom ismerte fel talán legteljesebben, mennyire fontos a légiflotta. Ez természetes is, mert egy világhatalommal ma kizárólag ha a mas légiflottával lehet megtartani.

Anglia az 1934—35. pénzügyi évben 19 millió 970.000 fontot költött légifegyverkezésre és ez a szám, ha a gyarmatok és dominiumok adatait is vesszük, a következő évben majdnem megduplázódott.

A brit légiflotta számokban

Az Egyesült Királyság szárazföldi hadsereghez beosztott légihadereje 1935. júniusában: 26 bombázószázad, 17 vadászszázad, 8 felderítőszázad, 11 műszaki-, híradó- és 4 vízirepülőszázad. Összesen 65 század. Egyiptomban, Palesztinában Adenben, Irakban, Máltában és Szingapurban további 41 század teljesít szolgálatot. A haditengerészethez beosztva: 48 század. Összes kombáltáns gépek létszáma 3161. Az elfogadott építési terv szerint a légiflotta géppálmánvát ötven százezzel akarják növelni 1938. december 31-ig. Itt nincsenek megemlítve a dominiumok adatai. Kanada, Ausztrália, Újzeland légiflottája azonban háboru esetén szintén az angol légiflottát támogatja.

A számbeli adatoknál is fontosabb talán az a mód, ahogy Anglia a légiháborúra készülődik. A Royal Air Force (Királyi Légi Haderő) keretében három kísérleti század működik, amelynek tagjai a légiflotta legkiválóbb hadipilótái. Ez a kísérleti szerv együtt dolgozik a technikai kísérleti kirendeltséggel. Együttes munkájuk tökéletesíti az angol légiflotta munkáját. A kísérleti csapat tagjait „hatszázkilométeres embereknek” nevezik, mert feladatuk, hogy elérjék a sebességnek ezt a szinte lehetetlen háttérát katonai formátumban, katonai nyelven „kötélékben” való repülésnél is.

A légiharc minden válfaját először a kísérleti pilóták próbálják ki. Ők gyakorolják a zuhanva-

bombázást, amely a jövő háborújának leghatásosabb harci formája. Amíg ugyanis a bomba, amelyet vízszintes repülés mellett dobnak le, illetve „oldanak ki”, aránylag kisebb kárt okoz, addig a zuhanva bombázás sokkal biztonságosabb és sokkal nagyobb területen pusztít.

Sokat kísérletezik ez a három század a thermit-elektronbombákkal is. Ezek a légiháboru leghatásosabb támadóeszközei, mert feltétlenül tűzvést

RÓKA és SKONGS PELLERINEK

nagy választékban

ENGELHARDT

szűcsnél, Str. Eminescu 1. 4516

SZŐRVE és BŐRFESTÉST VÁLLALOK

A kiválasztottak élete

A kísérleti századok kipróbálják ezeket a harcalkatokat és tapasztalataik alapján készül el azután a harcászati utasítás az egész légiflotta számára. A kísérleteket végző kiválasztottakra persze úgy vigyáznak, mint talán uralkodók és diktátorok életére sem. A kísérleti csapatnak egészen önálló orvosi kara van, a legkiválóbb specialisták köréből, akik állandó ellenőrzés alatt tartják a csapat minden egyes tagját. Az idegek legkisebb izgalma, a test vagy szellem leglényegtelenebb fáradtsága, a legjelentéktelenebb látszó sérülés élet- és vagyonáldozatot jelenthet ezekben az emberekben, akik még a mindennapi gyakorló-repüléseket is 400—450 kilométeres sebességgel végzik. Ami pedig szintén elég gyorsaság, ha meggondoljuk, hogy a százkilométeres sebességgel rohanó orkán házak fedelét tépi le és fákat szakít ki tövestől.

Érdekes módon azonban a hatszázkilométeres embereket épp a gyorsaság érzése és a széláramlás befolyásolja legkevésbé, amíg egyenesen ha-

okoznak. A thermit-elektronbombák súlyát úgy állapítják meg, hogy az egyes épületek tetejét szakítsák csak be. A padláson azután elkezdődik tűzokádó munkáját a gyújtóbomba, amelyet semilyen tűzoltóság nem tud eloltani. Kísérleteznek olyan tempórozott gyújtóbombával is, amely voltaképpen egy bombakomplexum. Az „anyabomba” igen súlyos és mélyen hatol az épületbe, ahol bizonyos idő múltán felrobban és egy sereg kisebb foszforos gyújtóbombát lövet ki magából.

A kísérleti század pilótái kipróbálják, hogy ezek a bombák milyen magasságokból a leghatásosabbak, beszámolnak egyes technikai hibákról, hogy azután a légiflotta laboratóriumaiban kiküszöböljék a hibákat.

Az angolok tökéletes tűzgömbje

Külön tudománya van a nagyobb épületek, hidak, pályaudvarok felrobbantásának. Ezt robbanó repülőbombákkal végzik, amelyeket úgy konstruáltak, hogy a vastag vasbetonfedezékeket is átüssék.

Igen érdekes a „kötélékben való biztosított repülés” tudománya. A cél ebben az esetben az, hogy kilenc, tizenkét vagy tizenhat együttesen harcalkatban repülő gép minden oldalról biztosítsa magát s közben gyorsan, a harcalkat felbomlása nélkül haladjon előre. A gépek egymástól legfeljebb huszonkét méter távolsághoz repülhetnek. Repülés közben „lépcsős csillagot” alkotnak. Ez a formátum lehetővé teszi, hogy az egyes gépek összesített géppuska- és légi-ágyutüze valóságos tűzgömbbe burkolja a gépeket.

A tűzgömb egy olyan elméleti gömb, amelynek minden egyes pontja ezer méter távolságban van a repülőraj elméleti középpontjától és a géppuskák, illetve légi ágyúk a gömb minden egyes pontját tűz alatt tudják tartani. Ezt úgy érik el, hogy az élen haladó gép előre és lefelé tüzel, a jobboldali féljobbra előre és le, a baloldali félbalra és le... a leghátsó hátra és föl és így tovább. A géppuskák persze legyezőalakban tüzelnek, valósággal végigsöprik az előttük fekvő területet és így csakugyan tűzgömbbel tudnak védekezni a bár, mely oldalról várható támadás esetén.

Adnak. A forduló azonban a pilóta idegerőjének és ellenállóképességének kegyetlen próbjája. Mindenképp tudja, hogy a gyorsan forgatott dézsából még akkor sem ömlik ki a víz, ha az teljesen vízszintes helyzetben fekszik. A centrifugális erő a vizet a mozgási központtól ellentétes irányba tereli. Nagyjából ugyanez a folyamat következik be a pilótánál is. A gyors fordulóban a vér oly erővel tölti a test alsóréseibe, hogy könnyen megtörténhetik, hogy az agy és a fej teljesen vér nélkül marad, ami azonnali eszméletlenséget jelent. Már pedig ez hatszázkilométeres sebesség mellett végtelenül veszélyes.

A kísérletek azonban teljes erővel folynak. A Royal Air Force mindent elkövet, hogy a jövő légi háborújában a lehető legnagyobb légihaderővel, a lehető legtökéletesebb harci kiképzéssel vehessen részt.

Következő cikkünk:

EURÓPA LÉGI FEGYVERKEZÉSE.

Százharmincezer lei-es kártérítési pör egy arad-i mérnök ellen egy autógázolás miatt

Beperellék Forgó Lajos arad-i mérnököt az Aurel Vlaicu-utli gázolás ügyében — A bíróság elrendelte a bűnügyi akták beszerzését — Két bírói fórum bűnszék mondotta ki a mérnököt

Érdekes kártérítési per tárgyalta szerdán az arad-i törvényszék második szekciója. A per előzményeihez tartozik, hogy 1934. december 9-én Forgó Lajos arad-i mérnök autója elgázolta Baumgartner Ferencné. A gázolás az Aurel Vlaicu-uton történt és az ügyben megindult a vizsgálat, melynek eredményeképpen vádat emeltek Forgó mérnök ellen. Az arad-i törvényszék, majd a timisoara-i Tábla bűnszék mondta ki a mérnököt az autógázolás ügyében és marasztaló ítéletet hozott. Az ügy jelenleg a Semmitőszéknél fekszik végleges döntés végett.

A két egybehangzó ítélet alapján Baumgartner Ferencné keresetét nyújtott be az arad-i törvényszékhez. Kifejtette, hogy Forgó mérnök szabálytalanul haltott, a megengedettnél nagyobb se-

bességgel és a gázolás következtében még most is — több mint másfél év múltán — munkaképtelen.

Kéri, hogy ítéljék el a mérnököt 133.759 lei kártérítés és kezelési költség megtérítésére.

A keresetre a mérnök elleniratot nyújtott be, amelyben elsősorban tagadta, hogy szabálytalanul haltott volna, azonkívül kifogásolta a követelt összeget is. Az ügyet ma tárgyalta a bíróság, amely mindkét fél kérésére elrendelte a tanúkihallgatásokat, ezenkívül elrendelte az ügyben levezetett bűnper aktáinak csatolását. A kihallgatások, valamint az akták átvizsgálása után dönt a törvényszék a 130.000 leies kártérítés ügyében.

Filléres nyors Bucuresti-be

a román-magyar futballmérkőzésre. A jegy ára oda-vissza 530 lei, szálloda teljes ellátás, meccsijegy, autocar 400 lei. Indulás 8-án este 8 órakor, vissza indulás 5-én este 8 órakor.

4439
Jeletkenni Arad-on Lőbl hírlapirodában

Ujabb szent

jelentkezett egy regati községben

Bucuresti-ből jelentik: Vanjutlet, Mehedinti-megyei községben ujabb szent jelentkezett Rogoz A. tanító személyében, aki kijelentette, hogy az erdőben jelentkezett előtte az Isten. A hír villámgyorsan terjedt el és a lakosság a tanító által megjelölt helyen emléket emeltetett és a vidék lakossága nagy tömegben keresi fel az új zarándokhelyet. Rogoz az emlékmű mellett sirva meséli el az embereknek: hogyan látta meg az Istent... A megyei prefektus és a tanfelliigyelő a helyszínére utaztak és alapos vizsgálat tárgyává tették a történeteket. A vizsgálat eredményeképpen a hatóságok jelentést küldtek a közoktatásiügyi minisztériumhoz és intézkedtek, hogy orvosi bizottság vizsgálja meg a tanítót: vajjon nem szükséges-e rendelkezési állományba való helyezése, vagy pedig nem kell-e betegszabadságra küldeni.

VASÚTI KATASZTROFA

Lourdes mellett — 14 halottal

Lourdesből jelentik: Lourdestól néhány kilométerre borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Két vonat összeütközött és eddig 14 halottat húztak ki a romok alól. A szerencsétlenségről még a következőket jelentik: Lourdestól négy kilométernyire, a Lourdes és Bordeaux között közlekedő személyvonat beleszaladt egy gyorsvonatba. 14 halottja van a katasztrófának és 20 sebesültje, akiket a louredesi kórházban ápolnak. A közlekedés ezen a vonalon teljesen szünetel.

MINDEN GYÓGYSZER-TÁRBAN DROGERIÁBAN ÉS KÖTSZERÉSZNÉL KAPHATÓ.

Ex a

PANSAPLAST
SEBTAPASZ

a higiénikus
gyorskötés!

Gyorsan tapad és tisztán tartva elzárja a sebet. Csak a védőgazet kell lehuznia róla, azután a tapaszt szélein kissé kinyújtva a sebre helyezni. Szilárdan rögződik a tapasz a sebre, nem csúszik, amellet a bőrt nem tépi és ami a legfontosabb, a szabad mozgásban nem akadályoz.

Állandóan javul Titulescu állapota

Valószínűleg túl van a veszélyen a volt külügyminiszter — Titulescu orvosai előtt több ízben hangoztatta, hogy megmérgezték

St.-Moritzból jelentik: A nagybeteg Titulescu állapotában ugylátszik örvendetes módon beállott a tartós javulás. A legutóbbi orvosi jelentések és híradások mind az eddiginél kedvezőbb színben tüntetik fel Titulescu egészségi állapotát.

Az St.-Moritz-ai szerdán délelőtt folytatott telefonbeszélgetés alapján a következőket jelentik Titulescu állapotáról:

— A beteg nyugodtabb reggel öt óraker elahudt. Az izzadásnak ugyanolyan jelei mutatkoztak, mint tegnap a vérátömlesztés után.

Szerda délután negyed 2 óraker Titulescu állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki:

„A beteg nyugodtan töltötte az éjszakát, aludt és midőn felébredt, enni kért és a reggelit igen jó étvágyal fogyasztotta el”.

Breidner dr. egyetemi tanár, klinikai főorvos érdekes nyilatkozatot adott az újságíróknak Titulescu volt külügyminiszter betegségével kapcsolatban. Közölte, hogy a volt külügyminiszter betegségét Ruffaner dr., Titulescu kezelőorvosa fedezte fel. A beteg állapota

mindárt a betegség elején olyan komoly volt, hogy azonnal vérátömlesztést javasolt.

Mintán hiányoztak a megfelelő műszerek, Ruffaner dr. az innsbrucki klinikától kért segítséget. Breidner gépkocsin sietett St.-Moritzba és az első vérátömlesztést ő hajtotta végre. Breidner dr. véleménye szerint maga Titulescu volt az, aki a megmérgezéséről szóló híreknek tápot adott és orvosai előtt ezt több ízben hangoztatta.

A Daily Telegraph levelezője jéenti Genf-

ből: Titulescu bizalmas környezetének egyik tagjától megtudtam, hogy dr. Abrami tanár kijelentette, hogy a vér-vegyelemzés eredménye nem zárja ki a mérgezést. A mérge, amely lassan ölt volt, két hónappal ezelőtt kerühetett a szervezetbe. Titulescu maga is azt hiszi, hogy Montreuxban egy ebéden mérgezték meg. Ezt egyik barátjának mondotta is.

Későbbi jelentés szerint Titulescu állapotában lassu és biztos javulás mutatkozik, amely reményt nyújt arra, hogy a volt külgy-

miniszter megmenthető az életnek.

Az orvosok véleménye szerint Titulescu túl van a veszélyen.

Brustlein dr. ma hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Abrami dr.-ral, aki jelenleg Párisban tartózkodik és akit részletesen tájékoztattott a beteg államférfi állapotáról. Abrami dr. szerint a vérátömlesztésekkel kapcsolatos kezelés teljes sikerrel járt. Holnap St.-Moritzba érkezik a kiváló párisi orvos, aki megadja a további kezelésre vonatkozó utasításokat és újabb konziliumon vesz részt.

Urda reanu Ernest helyettes udvari marsall elhagyta a fővárost, hogy Titulescu meglátogatására utazzék St.-Moritzba. A román újságírószövetség meleg hangu táviratot küldött Titulescunak, amelyben mielőbbi javulást kíván.

Carol király külön kihallgatáson fogadta Láng tábornokot,

az interparlamentáris értekezlet magyar küldöttségének vezetőjét

Sinaia-ból, jelentik: Az interparlamentáris kereskedelmi konferencia kiküldöttei autócarokon megtekintették a romániai petrolumvidéket, délután öt óraker pedig a társaságukban levő hölgyekkel együtt megjelentek a sinaia-i Peleş-kastélyban, ahol a képviselőház elnöke ország szerinti névsorban valamennyi kiküldöttet bemutatva az uralkodónak. Báro Láng Boldizsár tábornok, a magyar küldöttség vezetője bemutatva Öfelségének a magyar küldöttség tagjait. A királyi fogadtatáson jelen volt Mihai nagyvajda is, aki atyja után szintén kezét szorított a megjelentekkel.

A királyi fogadtatás után az uralkodó magához hívatta és külön kihallgatásban ré-

szesítette Láng Boldizsár tábornokot.

A magyar küldöttség vezetője a kihallgatásról elmondotta, hogy Öfelsége megkérdezte, hogy szolgált-e Ferenc József udvarában, majd Láng tábornok háboru utáni katonai beosztásáról érdeklődött. A magyar küldöttség vezetője Öfelsége kérdésére emondta, hogy szolgált Ferenc József udvarában, sőt abban a magas kitüntetésben is részesült, hogy néhai Ferdinand királlyal beszélhetett. Háboru után a magyar kormányzó katonai irodáját szervezte meg, amelynek főnöke is volt.

Láng tábornok kijelentette még munkatársunknak, hogy a magyar küldöttséget az egész értekezlet tartama alatt kitüntető figyelemességgel és szivélyességgel kezelték.

SELECT 5, 7¼ és 9¼ óraker

Premier!

Virrasztanak a fegyverek

CLAUDE FARRÉRE regénye után. Hatalmasabb film, mint „A CSATA”.

Főszereplők: ANNABELLA és VICTOR FRANCEN.

Jegyelővétel: D. e. 11¼,—1 óráig.

Telefon: 284.

CENTRAL 5, 7¼ és 9¼ óraker
Telefon 285.

A BUDHASZOBOR TITKA

Főszerepben Warner Oland.

HIREK

A szerkesztő ur telefonál...

A szerkesztő ur egy budapesti jobboldali lap munkatársa volt. Jelenleg a budapesti ügyészségi fogház lakója. Az okot egy régi dal magyarázhatná meg legjobban, amelynek refréje — ha jól emlékszem — valahogyan így hangzott: ... és mind ezt a szerelem tevé... Gyulai Zoltán tényleg a szerelem juttatta abba a rendkívül kellemetlen helyzetbe, hogy most — rácsok mögül, kényszerű nyugalommal tekinti ezt a zavaros világot...

Ott kezdődött a kis eset, hogy Gyulai Zoltán akkor is szorgalmasan járt el a budapesti képviselőházba, amikor már nem volt az illető jobboldali lap munkatársa. És akkor is szorgalmasan használta a hírlapírók szobájának telefonját, bár senki sem tudta, tulajdonképpen hová telefonál a szerkesztő ur. Nem is nagyon érdeklődtek az emberek, elvégre mindenkinek éppen elég a maga baja egy ilyen nagyvárosban — és Gyulai Zoltán zavartalanul telefonált. Egészen addig, amíg a budapesti telefonközpont érdeklődni nem kezdett, vajjon mi nek telefonáljat olyan sürlyn egy budapesti újságíró házába. Az egyik képviselőházi tisztviselő feladata lett ezt ellenőrizni, mire ilyeneket hallott:

— Mucusom, te vagy?

— Én vagyok Pucusom, csókollak...

— Jól vagy édes?

— Jól te drága, csak nagyon egyedül vagyok...

Es így tovább, perceként át. A budapesti Romeo a hágai lúliával távényelgést folytatott — a képviselőház pénzén.

A vizsgálat kiderítette, hogy a Mucus egy Há. pában vendégszereplő csinos színész, akinek a Pucus már hétszer telefonált a képviselőházból, összesen nyolcszáz pengő, azaz csekély 24 ezer lelt értékben. A leghosszabb beszélgetés 23 perces volt — ekkor zajlott le valószínűleg Romeo nagyjelentése... Miután a budapesti képviselőház feljelentést tett ellene, a rendőrség őrizetbe vette. Így ért kellemetlen és tragikus véget a szerkesztő ur telefonálása és a hágai Mucus valószínűleg elkeseredetten írta a fejt azon, vajjon mi lehet az oka annak, hogy budapesti Romeoja oly mély hallgatásba merült.

Hacsak a jószívű rendőrség a hölgy megnyugtatósa érdekében nem engedélyez egy díjtalan hágai beszélgetést az elkeseredett Pucusnak...
(—rosi.)

— HÜVÖSEBB IDŐ. Csökkenő hőmérséklet, helyenként eső.

— VÁLASZTÓI IGAZOLVÁNYOK SZÉTOSZTÁSA. Csütörtökön, szeptember 24-én a B-kezdőbetűsök vehetik át választói igazolványukat a járási bíróság földszinti 43—44-es számú szobájában.

— Bezárultak a blaj-i Astra-ünnepségek. Bucuresti-ből jelentik: Az „Astra” román köznevelődési egyesület fennállásának 75 éves évfordulójának blaj-i ünnepségein résztvevő Carol király, Tătărescu miniszterelnök és Inculet miniszterelnökhelyettes társaságában hétfőn délután elhagyta az ünnepség színhelyét és elutazott Sinaia-ba. Az uralkodó vonata az esti órákban érkezett meg Sinaia-ba s Tătărescu és Inculet innen tovább folytatta utját a fővárosba. A miniszterelnök Bucuresti-ből poiana-i birtokára utazott, ahol több napig időzik. Az uralkodó hétfőn délután kihallgatáson fogadta Anghelescu hadügyminisztert és Valaori közoktatásügyi államminisztert. Az Astra-ünnepségek hétfőn is tartottak, ekkor került sor a közgyűlés folytatására. Preda Gheorghe elnök, aki sajnálatának adott kifejezést, hogy az idő rövidsége miatt a megnyitó ünnepségen az összes szónokok nem tudtak felszólalni. Több felszólalás után délután 5 órakor díszünnepély zárta be az Astra-ünnepséget.

— Szociálista kormány alakul Svédországban. Stockholmból jelentik: A svéd kormány ma lemondott. Hansson szociálista vezér kapott megbízást az új kormány megalakítására. Hansson a megbízatást elfogadta és megkezdte kormányalakítási tárgyalásait.

— Megkezdődtek a magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalások. A magyar külügyminisztériumban megkezdődött a magyar-jugoszláv gazdasági konferencia. A jugoszláv delegáció a következő tagokból áll: Sava Obradovics dr., a kereskedelmi és ipari minisztérium osztályfőnöke, aki a delegációt vezeti, Piper Vasa dr., a pénzügyminisztérium főtitkára, Cvetkovits Emilian mérnök, a jugoszláv államvasutak igazgatója és Tomić Petar dr., a kereskedelmi és ipari minisztérium főtisztviselője. A jugoszláv Nemzeti Bankot Lubisavlievics dr. képviseli.

— Neurath báró csütörtökön utazik vissza Németországba. Budapestről jelentik: Neurath báró német külügyminiszter ma délután Anyasára utazott, hogy ottani birtokán meglátogassa Darányi Kálmán magyar miniszterelnökhelyettest. A német külügyminiszter csütörtökön utazik vissza Berlinbe.

— A sugárkezeléssel foglalkozó orvosok nemzetközi értekezlete Velencében. Velencéből jelentik: Holnap nyílik meg Velencében a sugárkezeléssel foglalkozó orvosok nemzetközi értekezlete. Marconi szenátor védnöksége alatt tartják meg az értekezletet.

Őszi divatujdonságok,
kabát, kosztüm és ruhaszövetek
nagy választékban

SZMUTNY

divatruházban, Str. Metianu 2. 4249

— Hegyomlás Norvégiában számos emberhalállal. Osloból jelentik: Norvégiában, a Leon melletti tónál néhány nappal ezelőtt hegyomlás történt, amely sok ember életébe került. A hegyomlás a tó másik részén megismétlődött. A hegyomlás által okozott ár mintegy 150 kilométernyire elöntötte a vidéket. A lakosság a hegyek közé menekült.

Szentgyörgyi
selyembombájának
hatalmas sikere van!

A rendkívül olcsón vett selyemraktár árusítása nagy érdeklődés mellett folyik. Sieszen megtekinteni azt és figyelje meg az alanti árainkat:

Nyersselyem métere	65 Lei
Selyem-georgette (100 cm. széles)	75 „
Selyem-marouin	98 „
Selyem-jersey	150 „
Selyem-cloqué	150 „
Selyem, arannyal átszövött	195 „
Selyembársonyok	395 „
Prima sima paplan-selyem	290 „
Prima paplan brokát-selyem	360 „
Egy satin selyempaplan	980—1250 „
Egy brokát-selyempaplan	1390 „

(Vállaljuk régi paplanok áthuzását is.)

(Tekintse meg és győződjön meg az anyagok rendkívül minőségéről és azok olcsó árairól.)

— Reichenberger Károly életének 70. évében elhunyt. Temetése szeptember 24-én, csütörtökön délután fél 3 órakor lesz az új zsidó temető halottasházából.

— Egy elítélt százados fellebbezése. Bucuresti-ből jelentik: A katonai fellebbezési bíróság tegnap foglalkozott Ilie Gligore volt gyalogsági százados fellebbezési ügyével, akat a cluj-i hadbíróóság annakidején okirathamítás miatt 10 évi fegyházra ítelt. A bíróság a fellebbezésnek helyt adott.

— Dr. Sugár Jenő megoperálták Budapesten. Városszerte nagy tiszteletnek örvendő aradi ügyvéd megbetegedéséről terjedt el hír Arad-on. Dr. Sugár Jenő ügyvéd, a Regatta Egyesület elnöke az elmúlt héten Budapestre utazott dr. Blaskovits szemészeti klinikájára. Az ügyvéd ugyanis néhány héttel ezelőtt a jobb szemén fájdalmakat érzett és ezért határozta el magát arra, hogy a magyar fővárosban tüzetes vizsgálatnak veti magát alá. Dr. Blaskovits professzor megállapította, hogy dr. Sugár Jenő jobb szemén recharत्याleválás matatkozik és ezért sürgős műtéti beavatkozásra van szüksége. Az operáció két hét múlva lesz, addig is előkészítik a szemet a kényes műtetre. Az operáció után valószínűleg még két heti pihenés válik szükségessé és csak azután tér majd haza a köztisztviselőben álló aradi ügyvéd, Dr. Sugár Jenő megbetegedése őszinte aggodalommal tölti el nagyszabású baráti táborát, akik azonban remélik, hogy dr. Sugár Jenő hamarosan gyógyultan jelenhet meg körükben.

— Halálos vonatgázolás Salonta-n. Salontáról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap reggel Salonta-n. Bödi István ottani lakost halálra gázolta a Kőtegyán—Salonta között közlekedő személyvonat. Bödi Salonta egyik külvárosában, a Füzes-kertben lakott és gyalogosan tartott be a városba. Bödi gyorsan haladt és hogy időt nyerjen, át akart bujni a sorompó alatt. Ez a sietség okozta a tragédiát. Ehhez hozzájárult még, hogy a szerencsétlen ember fiatalkora óta nagyot hall. Abban a pillanatban, mikor Bödi átjutott a sorompón, a kanyarból előtűnt a Kőtegyán felől jövő személyvonat. Bödi le akart lépni a sínkről, de oly szerencsétlenül járt, hogy a mozdony az utolsó pillanatban még elkapta, néhány méteren keresztül magával hurcolta s darabokra tépte.

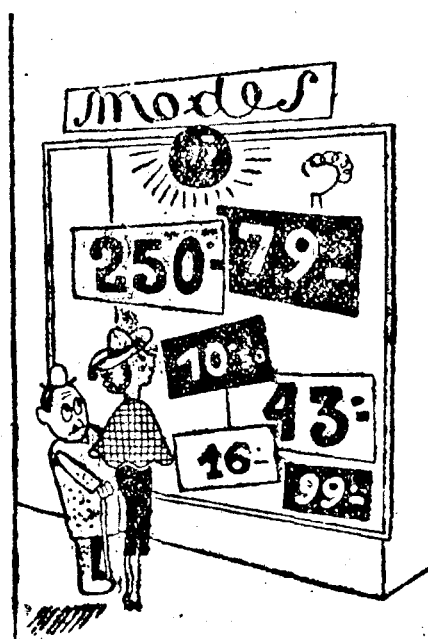
— Rejtélyes képtelenség Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhelyről jelentik: Az itteni rendőrség nagyszabású képtelenség ügyében indított nyomozást, Tornay János, a napokban elhunyt festőművész ugyanis a városra hagyta összes képtel halálából, mert a város öt életében többször támogatja. A képek nagy részét a festő, mielőtt Budapestre utazott, hódmezővásárhelyi műtermében hagyta. Amikor a képeket el akarták onnan vinni, nem találtak ott egyet sem, titokzatos módon eltűntek. Több mint ezer kép hiányzik és a város 100.000 pengő kárt szenvedne, ha elő nem kerítenék azokat.

— Gyomorsavas szellemi munkásoknál, neurastheniás embereknel és betegeskedő asszonyoknál reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül jóteknony hatást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

— Gázolt a petrosani különvonat. Petrosaniból jelentik: A déli órákban a petrosani állomás közelében, a 2-ös számú órház mellett halálos szerencsétlenség történt. A blaj-i Astra-ünnepség résztvevőit szállító, 25 kocsiából álló különvonatból kiugrott Sperlea Dumitru 28 éves arad-megyei illetőségű pályamunkás és a kerekek alá esett. A munkás olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még a helyszínen meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Író- és tanszerek Császár papíráruházában, Select-mozgó mellett.

Impressziók

Mit lát a feleség — és mit lát a férj?

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.22 és egyegyed. London 155.72, Newyork 307.12, Milánó 24.14, Amsterdam 207.80, Berlin 123.32 és fél, Prága 12.69, Varsó 57.80, Belgrád 7.00 Bucuresti 2.50.

— Esik a frank. Londonból jelentik: A Cityben ma ismét nagy izgalmat okozott a frank utabbi esése. Ma a frank 77-en állott, amire több éve nem volt példa. Azt hiszik, hogy karácsonyig megtörténik a frank aláértékelése, bármilyen erőfeszítéseket is tesz a francia kormány ennek elensúlyozására.

— Szerdán délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Buza Istvánt, a villanygyár szerencsétlenül járt főgépészét. A tragikus hirtelenséggel elhunyt Buza István holttestét a kora reggeli órákban Luszt Ferenc dr. felboncolta s megállapította, hogy a magasfeszültségű villanyáram végzett a szerencsétlen emberrel. A boncolás megtörténte után az ügyészség nyomban megadta a temetési engedélyt, úgy, hogy a délelőtti órákban fel is ravatalozták a főgépész holttestét. A ravatalt teljesen beborították a koszorúk, amelyeket az elhunyt rokonsága, barátai és az aradi gyárak munkássága, a villanygyár tisztviselői kara, valamint a gyár igazgatósága küldtek. A temetés délután 5 órakor vette kezdetét és azon hatalmas számú gyászoló közönség vett részt. Kulcsár Kálmán hitoktató lelkes szentelte be az elhunyt földi maradványait, majd nagyhatású beszédben emlékezett meg arról, hogy Buza István hivatásának lett áldozata és utolsó cselekedetével embertársát akarta megmenteni a baltól — ha kell, saját életét veszélyeztetve is. A mélyvászántó beszéd nyomán könnyes szemekkel kísérte a gyászoló közönség végső utjára Buza István koporsóját.

— Iró-, rajz-, tüzet, fűszert, fűszert Kerpelnél.

— Megegyezés a városi színház igazgatósága és a román újságírók között. Mint ismeretes, a város vezetősége az aradi színházidény két részre osztotta és a színházat az idény egyik felében a Román Újságírók Szindikátusának, másik felében pedig Kozma Hugónak juttatta. A város vezetősége azonban nem jelölte ki, hogy melyek azok a hónapok, mikor látszhat a magyar társulat és mikor a román együttes, hanem rábízta a színház bérliőre a megegyezést. A tárgyalások heken keresztül folytak és már-már úgy látszott, hogy a megegyezés nem sikerül; a színigazgatók a várost kérték fel a vita eldöntésére. A város vezetősége ma napirendre is tűzte az ügyet, de közvetlenül az interimárbizottsági ülés megkezdése előtt megjelentek a városházán Inke Rezső és Kozma Hugó, akik kérték, hogy tekintsenek el az ügy tárgyalásától, mert békés uton megegyeztek. A város vezetősége ezután le is vette az ügyet a napirendről. A megegyezés lényege a következő: A Román Újságírók Szindikátusának társulata október első felében kapja a színházat, a magyar társulat október végétől december 31-ig játszik, majd márciusban és áprilisban, valamint júliusban, egészen augusztus 15-ig. A román társulat január és február hónapban, május és júniusban, valamint augusztus 15-től szeptemberig, a szon végéig. Miután a román társulat is ragaszkodott a decemberhez, a következő megegyezés jött létre: december hó helyett, amely tudvalevőleg a legjobb színházi hónap, a magyar társulat nyolc vasárnap délutáni előadásra engedti át a színházat. A nyolc vasárnap délutáni előadást egyrészt délután 3-kor, másrészt pedig 6 órakor tartja a román társulat, ezenkívül december elseje és december 31. szintén a román társulaté. A Román Újságírók Szindikátusa az engedelmények fejében felajánlotta a magyar társulatnak azt, ha Timisoara-n történetesen megszakadna a szezon, akkor Arad-ot, amennyiben a román társulatnak nincs kitűzött előadása, átengedi az Inke-Kozma-társulat részére. A magyar társulat egyébként október 25. és 28. között tartja megnyitó előadását, ekkor a „Néma levante” kerül bemutatásra.

— A Gradište-telepi Róm. Kati. Kör értesíti a n. é. közönséget, hogy az Otthon összes termelben f. hó 26-án, azaz szombaton este 8 órai kezdettel szüreti-mulatságot rendez, amelyre ezúton hívja meg az érdeklődőket a rendezőség.

— Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseknél, reggel felkeléskor egy pohár valódi „Ferenc József” keserűvíz kortyonként elfogyasztva remek természetalkotta haszajtó! Az orvosok ajánlják.

— MA az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI, Piata Avram Iancu.

FÖLDES, Str. Eminescu.

KÁRPATI, Bulevardul Regele Ferdinand.

— A hadbírótság megszüntette az ellárást dr. Hirschler József preláts-kanonok ellen. Chuj-ról jelentik. Ismeretes, hogy a chuj-i hadbírótság eljárását indította dr. Hirschler József preláts-kanonok ellen. Mindenki tudta, aki a kiváló, nagytehetségű és tekintélyes egyházi személyt ismerte, hogy az ellene emelt vádak nem felelnek meg a valóságnak. Eppen ezért nem meglepetés senki számára most, hogy a hadbírótság — miután számos tanút kihallgatott — megállapította, hogy a Hirschler József dr. ellen emelt vádak igaztalanok és az eljárást megszüntette. A hadbírótság a dr. Hirschler József ellen felhozott vádakot megvizsgálta, kihallgatta az ügy alapos ismerőit és az összes érdekeltet. Mivel a vádak nem igazolódtak be, a hadbírótság ügyészségének képviselője, Negulescu őrnagy 180—17. szám alatt megállapította, hogy a dr. Hirschler József preláts-kanonok ellen felhozott vádak közül egy sem felel meg a valóságnak és ezért a megvádolt egyházi személy ellen semmiféle eljárásnak nincs helye.

WEISZ ISTVÁN

uriszabó Arad. Str. Eminescu 15.

Őszi divatszövetek

BEÉRKÉZTEK.

— A meggyilkolt Tita Cristescu ügye a bíróság előtt. Bucuresti-ből jelentik: Tita Cristescu meggyilkolása ügyében ma folytatta a tanúkihallgatásokat az esküdtszék. Degu Steleganu a Pa. lace-szállóban annakidején szolgálót teljesített rendőrkormányzó azt vállalta, hogy Ciuley mérnök egy alkalommal megjelent a constanta-i hotelben és Tita Cristescut mint feleségét írta be a vendégkönyvbe. Utána Gregorian ügyvédet, az áldozat sógorát hallgatták ki, aki tanuvallomásában hangoztatta, hogy Ciuley mérnök nagyon féltékeny volt Tita Cristescura, akit több alkalommal meg is vert.

Készül az „Emberfeletti ember”

Bécsből jelentik: A hatátlástlanság málta orosz professzora, Sergei Woronoff ma Bécsben nyilatkozott az „Echo” című lapnak, hogy egy ugynevezett „Übermensch”-t: „Emberfeletti embert” akar csinálni és pedig olyképpen, hogy egy tíz éves gyermeket akar beoltani egy majom mirigyével és ezzel szabályozza a fejlődését. A professzor csütörtökön érkezik Budapestre.

Mures-i és dunarea-i élőhalak

állandóan kaphatók.

Kohn József, Luther-térrel szemben.

— Betörés a sf. ana-i róm. kath. templomba. Vakmerő betörés történt szeptember 22-ről 23-ra virradó éjjel a sf. ana-i templomba. Eddig ismeretlen tettesek a sekrestyén keresztül betörték és főként a sekrestyében vandál módon elszakították a miseruhák javarészét, egyrészt elvitték s azonkívül egy perselyt is feltörték. Az anyagi kár — tekintettel a miseruhák értékére — körülbelül 30 ezer lei. A csendőrség szigorú nyomozást vezetett be.

Új szörmét és javításokat

kifogástalan kivitelben legolcsóbb árban

CLONDA szücs készíti

Bulev. Regina Maria 8. udvarban 4409

— Sassu Nicoara nagy sikere Satu-Mare-n. Sassu Nicoara, a nagy jövő előtt álló fiatal aradi tenoristának újabb sikeréről számolhatunk be. Sassu Nicoara, aki — mint ismeretes — a múlt évben a bécsi nemzetközi dalversenyen ért el kiemelkedő sikert, vasárnap Satu-Mare-n hangversenyzett. A hangverseny a satu-mare-i színházban folyt le zsúfolt ház előtt, óriási siker mellett. A műsor egyes számai után a közönség nagy lelkesedéssel és szünni nem akaró tapsal honorálta a ritka tehetségű fiatal énekest, de kijutott az ünneplésből volt tanárnőjének, Fetter Irénnek is, aki az egyes számokat kiválóan alkalmaszkodó zongorakísérettel látta el. Fetter Irén, a kiváló zenepedagóga különben már sok új tehetség utját egyengette a hírnév és siker felé. A hangverseny nagy anyagi és erkölcsi sikeréhez erősen hozzájárult Stefanescu Simionnak, az Unio vaggongyár Arad-ról elszármazott rokonszenves igazgatójának és nejeinek támogató tevékenysége. Sassu Nicoara egyébként mielőtt Bécsbe visszatérne, október hónapban Arad-on hangverseny keretében mutatja be tehetségének újabb fejlődését.

Leszállásra kényszerítettek

egy német katonai repülőgépet Csehszlovákiában

— Titokzatos német gép Eger felett —

Prágából jelentik: A Csehszlo Szlovo szenzációs híradást közöl ma számában. A lap szerint kedden délután egy német magánrepülőgép jelent meg Eger repülőtere felett, néhány körít irt le, majd lassan leereszkedett a repülőterre. Nyomban a leszállás után a repülőter egyik mechanikusa szaladt a géphez és felkapaszkodva a pilóta mellé, arra akarta kényszeríteni, hogy a hangárba vezesse gépét. A pilóta azonban hirtelen megrántotta a kormányt és a repülőgép pillanatok alatt elhagyta a földet. A mechanikus két méter magasságból leugrott és súlyos zúzódásokat szenvedett.

Ugyancsak kedden, de a késő esti órákban egy német katonai repülőgép jelent meg Eger felett, ezt azonban két cseh repülőgép leszállásra kényszerítette. A gép pilótáját leszállás után nyomban letartóztatták és a katonai bíróság őrzetére bízták.

Önálló listával vesz részt

a nemzeti-parasztpárt az arad-i községi választáson

Tegnap este 6 órakor értekezletet tartott az arad-városi nemzeti-parasztpárt nagyválasztmánya. Jelen voltak a kerületi főnökök, elnökök és a választmányi tagok.

Marsieu Iustin dr. pártelnök távollétében az értekezletet Pop Teodor dr. Koremők nyitotta meg. Teodorescu párttitkár, Babescu Alexa ezredes, Grigoriu dr., Botioc Alexa dr. volt polgármester, Don Emanuél felszólalással után elhatározták, hogy a párt a városi tanácsválasztáson önálló listával vesz részt. A lista vezetője Luta Cornel dr. volt polgármester lesz. Botioc Alexa dr. volt polgármester, aki a város utolsó választott polgármestere volt, az új közigazgatási törvény értelmében hivatalból tagja a képviselőtestületnek.

A 36 tanácsosi helyet úgy osztották fel, hogy a város 8 kerülete 3—3 polgárt jelöl nemzeti és vallási különbség nélkül a párt tagjai közül. A fennmaradó 12 helyet a pártvezetőség fogja betölteni érdemes polgárokkal.

— Eltemették Tornyay János festőművészt. Budapestről jelentik: Tornyay János festőművész szerdán délután helyezték örök nyugalomra Budapestben.

— Összeállították az osztrákok ellen szereplő magyar válogatottat. Budapestről jelentik: Dietz Károly dr. szövetségi kapitány összeállította a vasárnapi válogatott csapatot, amely az osztrákok ellen játszik Európákupa-mérkőzést. A csapat a következő összetételben látszik: Szabó (Hungária), Polgár (Ferencváros), Fekete (Phöbus), Seres, Szűcs (Ujpest), Lázár (Ferencváros), Sas (Hung.), Vincze (Ujpest), Cseh II. (Hung.), Toldi (Ferencváros), Titkos (Hung.). Tartalékok: Pálinkás, Biró és Kocsis. — Bécsből jelentik: Meisl Hugó dr. osztrák szövetségi kapitány a magyarok ellen kiálló válogatottat a következő képpen állította össze: Zöhner, Sesta, Schmaus, Adamek, Hoffmann, Nausch, Riegler, Stroh, Siadlar, Binder és Fuchsberger.

— Bomba robbant Jeruzsálemben: 3 halott. Londonból jelentik: Az angol kormány tegnap minisztertanácsot tartott. A kormány tagjai főként a palesztinai helyzettel foglalkoztak behatóan. Tegnap egyébként újabb angol zászlóalj indult Palesztinába. A zászlóaljnak 1500 főnyi legénysége van. Jeruzsálemben tegnap reggel ismeretlen tettes a város egyik legforgalmasabb gócpontján bombát helyezett el, amely felrobbant. Három járókelő, egy idősebb ur és két gyermek a robbanás áldozata lett. Tegnap reggel újabb angol csapatok érkeztek a városba. Kairóból több tüzerűteg, valamint egy gyalogos-század érkezett, hogy megerősítse a rendfenntartó hatóságokat.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megjelent a királyi rendelet az új búzaprémiумokról

A hivatalos lapban megjelent a királyi rendelet, mely a búzaprémiумok kifizetéséről intézkedik és amelynek főbb rendelkezéseit alább ismertetjük:

A buza és a liszt kiviteli jutalmai október hónapra a következők:

77 kilós egészséges búzára 3 százalékos idegen testtel vagy ennél kevesebbel, amelyet nemesdevizájú országba szállítanak — akár szabad deviza, akár kliring ellen — 6500 lei prémiumot fizet a Nemzeti Bank.

Ugyanazon búzáért, amelyet oly országba szállítanak, ahonnan a fizetés részben gyenge valutával vagy pedig oly fizetési eszközzel történik, amely Romániában szabad kereskedelem tárgyát képezi, a prémium 4500 lei vagyonként. Ily esetekben az exportőr az ellenérték 50 százalékát köteles nemes és szabad devizában a Nemzeti Bank rendelkezésére bocsátani.

Ha a buza kivitele Görögországba történik, a kiviteli jutalom 6000 lei.

Tekintet nélkül arra az országra, ahová a kivitel történik, üszkös buza kivitele után 6000 leies prémiumot fizetnek.

A fentieknél gyengébb minőségű buza után, amennyiben a Központi Buzahivatal a kivitt engedélyezi, a következő prémiumokat fizetik:

Ha a kivitel oly országba történik, amelyek erős és szabad vagy kliringdevizával fizetnek, a prémium 6500 lei vagyonként oly buza után, amely 75 kilónál súlyosabb és 10 százaléknál több idegen testet nem tartalmaz, 5850 leit a 72–75 kilós fajsúlyú és 10–15 százalékos idegen testtel bíró buza után, végül 5450 leit oly buza után, amelynek fajsúlya 72 kilónál kevesebb és 15 százaléknál több idegen testet tartalmaz.

Ha a kivitel oly országba történik, amelyben a fizetés részben gyenge vagy a szabad forgalom tárgyát képező devizában történik, ugyanezen mértékeknél a kiviteli prémium 4500, 4050 és 3150 lei.

Liszt után a következő prémiumokat fizetik: 8666 leit, ha a kivitel erős devizájú országba történik, akár szabad devizában, akár kliringben

történik a fizetés, és

6000 leit, ha a fizetés részben gyenge vagy szabad forgalom tárgyát képező devizában történik.

A rendelet szövegéből kiviláglik az, hogy a kormány az üszkös és a gyenge minőségű búzáért aránytalanul magas kiviteli prémiumot fizet. Ha például gyenge valutájú országba elsőrangú, egészséges búzát szállít, a kiviteli prémium 4500 lei és emellett az ellenérték felét szabad devizában be kell szolgáltatni a Nemzeti Banknak, viszont például az üszkös búzánál 6000 lei a prémium. Hasonlóképpen aránytalanul magas a prémium a többi gyengeminőségű búzánál is, igaz viszont, hogy ezeket csupán különleges engedéllyel lehet exportálni. A gyenge és nem egészséges búzának nyújtott kedvezmények elsősorban az ökirályságbeli gazdáknak kedveznek, mert Ardeal-ban és a Banat-ban ily gyengeminőségű buza az idén nem termett.

Ujabb forgalmi adók bevezetését rendelte el a pénzügyminisztérium

— Fontos rendeletek érkeztek az arad-i pénzügyigazgatóságra —

Az arad-i pénzügyigazgatóságra a minisztériumból több nagyfontosságú rendelet érkezett. Az egyik rendelet utal arra, hogy vannak egyes iparvállalatok, amelyek nem azon a helyen vezetik a forgalmiadó speciális regiszterét, ahol a termelés folyik. Ezek közé tartoznak elsősorban a fáyvállalatok.

Az ilyen vállalatok egy részénél az a szokás, hogy a forgalmiadó regiszterét a vállalat központi irodájában vezetik és nem ott, ahol az erdei munkálatok folynak, vagy ahol a fűrészüzem működik. Ilyen körülmények között viszont

a pénzügyigazgatóság ellenőrző szervei részére lehetetlen a pontos ellenőrzés.

= Tárgyalások Németországgal az új fizetési egyezményről. I. Jordan, a Banca Naționala megbízottja, aki Münchenben az új román-német gazdasági egyezményről tárgyalt, hazaérkezett és részletesen beszámolt Mitita Constantinescu bank-kormányzónak az eddigi tárgyalások eredményeiről, egyben pedig újabb utasításokat kért a fizetési egyezmény megkötésére vonatkozóan. Ezeket az utasításokat meg is kapta és már vissza is tért Németországba. Abban az esetben, ha a német kormány egyetért ezekkel az új javaslatokkal, a tárgyalások előreláthatólag e hó végéig befejezést nyernek. Az említett javaslatok között szerepel az is, hogy a német hatóságok olyan okmányokat bocsássanak ki, amelyekből kétségbevonhatatlanul kitűnik, hogy a román áruk nem tranzitképpen mennek Németországba, hanem ott is maradnak. Ez az egyik leglényegesebb pont, amelynek teljesítése nélkül a román kormány a jövőben nem ad prémiumokat a Németországba exportált áruk után.

— A Credit-Anstalt összeomlásából az osztrák államnak 60 millió schilling névértékű devizában fizetendő kölcsönkötvényeket kellett átadnia a külföldi hitelezőknek, amelyek 1937. március 1-től 20. egyenként 2 millió schilling összegű részlettel törlesztendők. Egy osztrák biztosító társaság ezeknek a kötvényeknek tulajdonos részét tökébefektetési céllal visszavásárolta a külföldi hitelezőktől. A papírok 9 százalékos kamatozást biztosítanak a társaságnak.

Ezért a minisztérium elrendelte, hogy a jövőben mindezek a vállalatok forgalmiadó-könyveiket a termelési helyen, ne pedig a városi központi irodában vezessék. Azokat, akik ennek a rendelkezésnek nem tesznek eleget, szigorú büntetésben részesítik.

Egy másik rendelet értelmében a jövőben forgalmiadót kell fizetni akkor is, ha valamely vállalat régi, használaton kívüli gépeit vagy szerszámaikat adja el. Gyakran előfordul ugyanis, hogy egy vállalat eladja, esetleg ócskavas-ként azokat a gépeket, vagy régi szerszámokat, amelyeket nem tud használni. Eddig az ilyen eladások alkalmával forgalmiadót nem fizettek. A pénzügyminisztérium most kiadott rendelete értelmében az ilyen eladások alkalmával is kell forgalmiadót fizetni, más pedig 3 százalékot. A forgalmiadó lerovásáért egyaránt felelős az eladó és a vevő.

Egy másik miniszteri rendelet szerint egyes vállalatok gyapot-, selyem- és gyapjúfonalakat hoznak be az országba, amelyeket megcsodornak és ilyen formában adnak el bímzéses és háziipari cikkek céljára. Abban az esetben, ha már a behozatal alkalmával a vámhivatalban kifizették az esedékes fix-illetéket, akkor a sodrott fonalak eladásakor forgalmiadót nem kell fizetni, ellenkező esetben a forgalmiadót le kell róni.

Ugyancsak forgalmiadó fizetendő azokban az esetekben is, ha textilgyárak selyem-, műselyem- vagy gyapot-maradékokat adnak el. A selyem- és gyapotmaradékok után 3 a műselyem-maradékok után pedig 6 százalékos forgalmiadó fizetendő. Azok a textilgyárak, amelyeknek vannak speciális forgalmiadó-regiszterei, ezekben nyissanak külön rovatot a maradékok számára, azok pedig, amelyeknek ilyen könyveik nincsenek, ha adéktalanul kérjenek könyvet és láttamoztassák azokat a pénzügyigazgatóságon (II. emelet, 19. számú szoba).

= A lengyel-román kompenzációs társaság tovább működik. A román-lengyel külkereskedelmi forgalom lebonyolítására ideiglenes meg egyezés jött létre, amely mindaddig érvényben marad, amíg sikerül az új egyezményt megkötni. Az ideiglenes egyezmény szerint a két ország közötti külkereskedelmi forgalom 1:1 arányban nyer lebonyolítást. A lengyel kompenzációs társaság, amelynek működése ellen sok kifogás hangzott el, a végleges egyezmény megkötéséig tovább fog működni.

Az összes európai vasutak bevezetik az olcsó személytarifájú nemzetközi cserevonatokat

— Románia is csatlakozott a mozgalomhoz —

Ugy idegenforgalmi, valamint kulturális és gazdasági szempontból is különös jelentősége van annak a tanácskozásnak, melyet Európa vasutvállalatainak a Nemzetközi Vasutszövetségbe (Union Internationale des Chemins de Fers) tömörült képviselői a napokban tartottak meg Budapesten. Az értekezleten az angol, francia, belga, olasz, német, svájci, román, csehszlovák, jugoszláv és lengyel vasutak képviseltették magukat és résztvettek a tárgyalásokon Scheu dr., a Szövetség elnöke, valamint Lanard, az olasz államvasutak vezérigazgatója, aki egyben az értekezlet legfontosabb tárgyának: a nemzetközi cserevonatok ügyének előadója és az egész akció kezdeményezője.

Az olcsó tarifájú személyszállító cserevonatok rendszeresítésének uttörője Olaszország volt, mely csakhamar felvette az összeköttetést Svájccal, Ausztriával, Magyarországgal és Németországgal. Románia is bekapcsolódott ugyan, de az első kísérletek rendezési hibái miatt nem fejlődhetett ki az intézmény — úgy, hogy az így el is aludt. Most

azonban mindinkább erősödő utazási kedv igen alkalmas légkört teremtett a nagybörderejű fűv nemzetközileg intézményesített kiérlelésére s így elérkezett az ideje annak, hogy a cserevonatokat valamennyi európai vasutvállalat bevezesse. Érdekes és mindenesetre kedvező jel, hogy Románia is örömmel csatlakozik a nemzetközi szövetség tervéhez, holott a korábbi években a CFR feletlenül mérsékelt érdeklődést tanúsított a cserevonatok irányában. Ugy látszik, végre átlátják az illetékes helyeken, hogy az idegenforgalom igen komoly dolog, főként napirendre térni többé nem lehet, annál kevésbé, mert a külföldi utasok beözönlése révén friss pénz szivárog be az országba s ennek a nemzetgazdaság látja kimutatható hasznát.

A Nemzetközi Vasutszövetség ugyan nem döntött, csak véleményező és kezdeményező szerv. Mint-hogy azonban Európa-szerte kivételes tekintélynek örvend, — javaslatai csáknem egyenértékűek a határozatokkal. A budapesti több napig tartó tárgyalásokon pedig egyhangulag kimondotta, hogy a személyszállító nemzetközi cserevonatok érdekében nagy propagandát fejtenek ki s a cserevonatok személydíjszabásait menetjegyekedezményeiket az összes európai viszonylatokban egységes elvek szerint szabályozzák. Ebben az ügyben a múlt évben már két nagy nemzetközi értekezlet volt az említett vasutak képviselőinek részvételével s ezeken az értekezleteken az egész Európára kiterjedő cserevonatforgalom tervezetének elkészítésével a MÁV-ot bízták meg s a tervező bizottság elnökévé Veress Gábor dr. MÁV igazgatót választották meg. Ennek a MÁV által immár elkészített tervnek a megvitatása most volt Budapesten és mint értesülünk, az igen magas színvonalon folyó vita eredményeiből arra lehet következtetni és számítani, hogy a nemzetközi vasúti egyezmények sorába a cserevonatok járatását becikkelyezik.

Október hó 1-én kezdődnek

az aradi Kereskedelmi Liceumban (volt Kereskedelmi Iskola) a Kulturpalota mellett)

TEODOR SELAGIAN

szaktanár vezetése mellett

a román és német nyelv- és kereskedelmi levelezési TANFOLYAMOK

Minden tanfolyamnak: kezdő, haladó, gyakorló és kereskedelmi levelezési tagozata van. Tanítás a délutáni és esti órákban. — Bővebbet: Kereskedelmi Liceumban (volt Kereskedelmi Iskola) a Kulturpalota mellett, földszint, balra, első ajtó d. e. 10–1 és d. u. 6–8 óra között. 4341

Hirdessen az Aradi Közlönyben

SPORT

Vasárnapi futballprogram

Kerületi bajnokság I. oszt.: Transilvania—Hakoah, Juventus—Intelegerea, SGA—USA, Astra—Unirea, Tricolor—Solmi—CFR.

II. oszt.: CAR—Titanus, Slavia—Victoria, Vulturul—Fortuna.

Szövetségi díj: SGA—Soiml—CFR, Gloria—AMEFA, Hakoah—Intelegerea.

Husztal bajnokság A) csoport: Astra—AMEFA, USA—Crisana, Unirea—SGA. (Olimpia—Gloria közös megegyezéssel elhalasztva.)

B) csoport: Titanus—Transilvania, Intelegerea—CAA, Juventus—Fortuna.

Divíziós mérkőzések bíróküldése

Bucuresti-ből jelentik: A szombat-vasárnapi divíziós mérkőzések játékvezetőit már kijelölték és ezek a következők:

(Szombaton) Bucuresti-ben: Juventus—CFR, bíró Maccan. (vasárnap) Unirea—Tricolor—CAO, bíró Xifando Denis. Arad-on: Gloria—Venus, bíró Vuia főhadnagy. Cluj-on: Universitatea—AMEFA, bíró Miron Neagu. Oradea-n: Crisana—Victoria, bíró Jean Petrescu. Timisoara-n: Ripensia—Chinezul, ILSA, bíró Tica Iliescu.

B) ligában: Craiova: Crai Iovan—Olimpia, bíró Costel Radulescu. Lugoj-on: Vulturii—Rovine Grivita, bíró Chicin. Baia Mare-n: Phoenix—Unirea MV, bíró Höhn. Simeria-n: CFR—Muresul, bíró Murgu. Oradea-n: Stăruinta—CAMT, bíró Cincár. Sibiu-ban: Soimi—Jul, bíró Braida.

A francia szövetség tennisz-világranglistája

Párisból jelentik: Amerika tenniszbajnokságai után, minden évben Pierre Gillou, a francia tenniszszövetség elnöke, a L'Auto hasábjain világranglistát közöl a világ legjobb játékosairól. Gillou ez évi listája a következő:

Férfiak: 1. Perry, angol, 2. Budge, USA, 3. Cramm, német, 4. Quist, ausztráliai, 5. Austin, angol, 6. Crawford, ausztráliai, 7. Grant, USA, 8. Parker, USA, 9. Mangin, USA, 10. Grath, ausztráliai.

Hölgyek: 1. Helen Jacobs, USA, 2. Sperlingné—Krachwinkel, dán, 3. Marble, USA, 4. Mathieu, francia, 5. Round, angol, 6. Stammers, angol, 7. Jedrzejowska, lengyel, 8. Fabyan, USA, 9. Lizana, Chile, 10. Horn, német.

O A SZEGED FC ARAD-on. Október 4-én, a román—magyar válogatott napján Arad-on is nagyszabású futballesemény lesz és pedig a Szeged FC mérkőzik Arad-on az AMEFA ellen. Az AMEFA vezetőségének hosszabb tárgyalások és jelentős anyagi áldozatok árán sikerült lekötnie a Hungáriát verő, kitűnő szegedi csapatot, amelynek vendégjátéka nagy eseménye lesz az őszi futball-szezonnak.

O Nemes vezet tovább a magyar góllövőlistán. A magyar nemzeti bajnokság góllövőlistáján tovább is a kispesti Nemes vezet 11 góllal, míg mögötte Toldi (7 gól), Róck Szentdródy (6 gól) és Cseh, Müller, Titkos, Solti, Berecz, Kisalagi, Gazdag (5 gól) következnek.

O Simon, a kitűnő magyar középtávfutó, Varsóban, mint hírül adtuk, az 5000 méteres sáktutást 14 perc 49.4 másodperccel nyerte meg. Simon ideje új magyar rekord, mely 3.6 másodperccel jobb Kelen régi rekordjánál.

Szeplős, nattanásos

májtoltos, mítesseres
arcát hozassa rendbe
PILISINÉ kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Tanítványok kiképzése.

A román ipar büszkesége:

A PETROLEUM IPAR

A petroleum ipar büszkesége:

LUBOIL

olyan olaj, amely a legnagyobb sikereket érte el nemcsak az országban, hanem külföldön is.

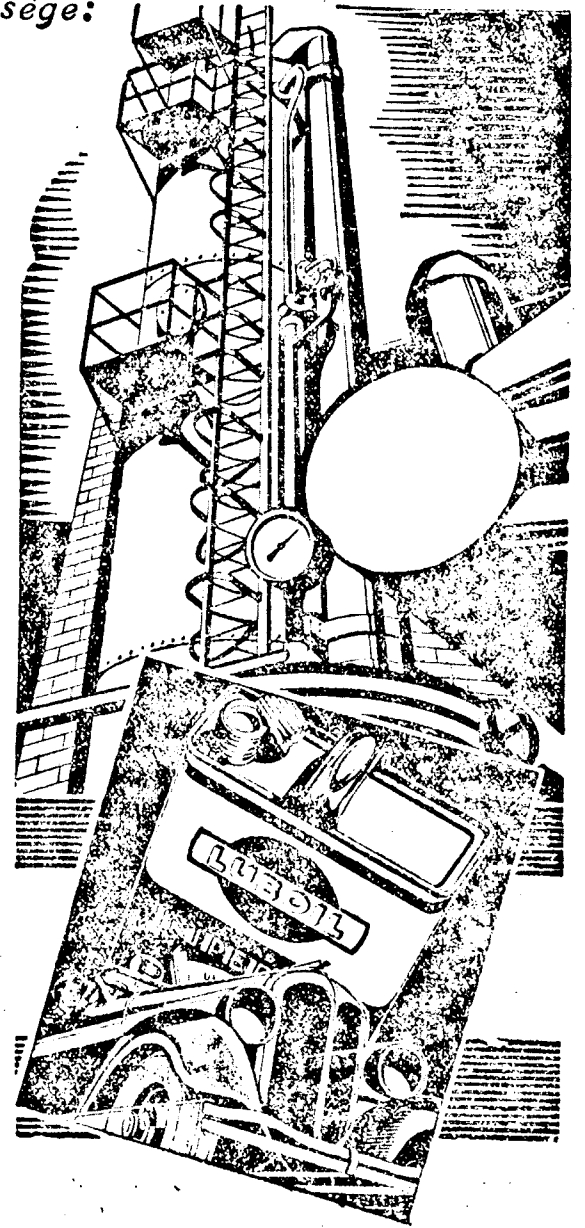
Ma a román ipar egyike a legfejlettebbeknek. A román finomítók a technikai tökéletesség legmagasabb fokán állanak, míg a román petroleum termékek nemcsak egyenlők, de sokszor jobbak a külföldiekénél.

Ezen híres gyártmányok között LUBOIL az első helyet foglalja el. A legkitűnőbb nyersanyagokból készül, kiváló kémiai szakemberek közvetlen felügyelete alatt. Luboil valóban kiváló gyártmány, olyan olaj, amelynek kivételes tulajdonságait az autók ezrei igazolják.

Használjon Ön is Luboil olajat - azt az olajat, amelyet évek óta a román autók nagy többsége használ.

LUBOIL

az „Unirea” társaság gyártmánya.

Hatalmas feladatot ró a Gloriára a vasárnapi Venus elleni mérkőzés

Legjobb összeállításában jön Arad-ra a Venus csapata

Egy heti szünet után, vasárnap ismét nemzeti bajnoki meccs kerül lebonyolításra Arad-on és pedig ezuttal a Venus csapata lesz a Gloria vendége. A Venus meccsei Arad-on mindig eseményszámba mentek és a mérkőzés ez-alkalommal derbi-jelleggel is bír, tekintve, hogy a bajnoki tabellán vezető Gloria a harmadik helyen fekvő csapatot kapja ellenfél gyanánt. A bajnoki táblázat élcsoportjának helyzete ugyanis most a következő:

1. Gloria	3	3	—	—	6	1	6
2. AMEFA	4	2	2	—	7	4	6
3. Venus	3	2	1	—	10	4	5
4. CAO	3	2	—	1	8	3	4

A Venus teljes tudatában van a tét fon-

tosságának és természetesen legjobb csapatával jön Arad-ra, hogy a Gloriával a küzdelmet felvegye. A meccset hatalmas érdeklődés előzi meg, amely főként a volt görög válogatott Humis szereplésének szól, akiről legendás hírek keringenek. A Venus előreláthatólag a következő tizenegyét küldi harcba:

Ghenea (Iordachescu)—Siera, Albu—Barbulescu, Fieraru, Georgin—Gruin, Humis, Sepl, Petea Valcov, Enea.

A Gloria a szokott módon készül a meccsre és a csapat tagjai biznak a vasárnapi mérkőzés sikeres végződésében. A nagy érdeklődésre való tekintettel, a meccs jegyeit elővételben a Concordia (Gh. Munteanu: papírkereskedésben árusítják).

Murgu Petru lemondott a bírótestület elnökségéről

Az Aradi Közlöny beszámolt a hamis dolárok terjesztésének ügyéről, amelyben Murgu Petru, a bírótestület elnöke is szerepet játszott. Murgu Petru, aki Arad-on számos mérkőzést vezetett, hétfő óta a rendőrség őrizetében van, még tegnap levelet intézett a bírótestület vezetőségéhez, amelyben bejelenti, hogy lemond az elnöki tisztségről. A levélben Murgu Petru lemondását azzal indokolja, hogy olyan események középpontjába került, amelyekért önmaga akarja vállalni a felelősséget és nem kívánja, hogy a testületet bármilyen szemrehányás is érhesse az ő esetéből kifolyólag. Ugyancsak levélben jelentette be Murgu Petru, hogy a Victoria-bankban elfoglalt állásáról is lemond. Murgu Petru két éve működik már a bír-

testület elnöki székében és működésével általában meg voltak elégedve. A pályán az utóbbi időben szintén javult működése, nem voltak olyan kisiklásai, mint néhány évvel ezelőtt.

O Cramm veresége Milánóban. A milánói nemzetközi teniszverseny eredményei a következők: Férfi egyes elődöntőben: Metaxa—von Cramm 7:9, 6:3, 6:3! Taroni—Baworowski gróf (visszalépett). Női egyes: döntő: Sperling—Krauss 6:1, 6:0. Férfi páros: döntő: Quintavalle, Taroni—Metaxa, Baworowski 1:6, 7:5, 6:2, 6:3. Vegyes páros: Müllerhein, Stingl—Castillions, Quintavalle 6:3, 6:3. Elődöntőben: Manzutto, Taroni—Krauss, Baworowski 6:3, 3:6, 6:1. Sperling, Metaxa—Müllerhein, Stingl 6:4, 6:3.

Voltok és ampérek emberi

csodái

Egy gyakorlati és egy tudományos vélemény testünk elektromosságáról, melytől talán érzéseink függnek

Budapestről jelentik: „Talán tíz év sem kell hozzá és az emberek rájönnek, hogy az ugynevezett szerelemnek semmi köze a májushoz. Ampér-kérdés az egész” — mondja sok meggyőződéssel Kaffka a mérnök.

Kornmüller professzor legújabb kísérleteiről van szó. A berlini professzor megállapította, hogy az agyvelő szürke kéregállományáról, amely szellemi és lelki életünk székhelye, villamos áramok vezethetők el és ezek az áramok alakítják ki érzéseinket.

Magyarországon töle függetlenül Kaffka Károly jutott hasonló eredményekre. Eredetileg a villamos áramnak a szervezetre gyakorolt hatásával foglalkozott, gyakorlati szempontból. Az ő kezdeményezésére vezették be a vágóhídon az állatoknak elektromos uton való kivégzését és az erre szolgáló érdekes készülék is az ő konstrukciója.

A felfedezés alapja: az áramnarkózis

A tudósokat már régen foglalkoztatja az elektromos áramnak az élő szervezetre gyakorolt hatása. Pontosán megállapították azt a mértéket, mely az embernél és az állatnál halált jelent, ugyanakkor kimérték a kábító hatású áram mennyiségét is.

Az orvostudomány az elektromos áramnak a narkózis terén való alkalmazásában nagy lehetőségeket lát. A megfelelő mennyiségben használt áram az agyban vérszegénységet okoz és ez bizonyos mértékű érzéstelenséget eredményez.

Egy tudós nanfesi professzor, St. Léduc már 1900-ban foglalkozott a kérdéssel. Eleinte állatokkal kísérletezett. A kísérletek nagyon eredményesek voltak, mert — kicsi lévén — a kockázat és nagy a rendelkezésre álló anyag, — könnyű volt következtetéseket levonni. Ha sok volt az alkalmazott áram, lefeljebb megdőglött az állat, — más baj nem történt.

Aránylag korán értek el igen szép eredményeket. Rövid ideig tartó műtéteknél jól bevált az elektromos érzéstelenítés. De elértek tetszőleges ideig tartó narkózist. Az érzéstelenítés után az állat visszanyerte öntudatát, sőt határozottan virgoncnak mutatkozott. Különösen kasztrációs műtéteknél vették hasznát ezeknek a kísérleteknek.

Sokkal nagyobb nehézségekbe ütközött az emberekkel való kísérletezés. Minthogy erre nem akadt megfelelő jelentkező. Léduc magán próbálta ki a villamos áram hatását. A kísérletet tanítványai végezték. Meglehetősen kezdetleges műszerekkel alacsony feszültségű áramot vezettek a szervezetébe. A feljegyzések szerint arcbőre rövid idő múlva lilássá változott és ő maga narkotikus állapotba jutott.

A tanítványok nem merték tovább folytatni a kísérletet, veszélyes volta miatt.

Amikor a professzor magához tért, elmondta, hogy először kellemes bizsergést érzett, aztán valami különös tompulást. Érzékei észrevehetően veszítették el fogékonyságukat. Az áramnarkózissal most különösen Oroszországban folyó érdekes kísérletek, ezek eredményei azonban ismeretlenek.

Hány voltos az ön szive?

— Az elektromos narkózissal folytatott kísérletek során, — mondja Kaffka, — arra a megállapításra jutottak, hogy az emberi testben elektromos áramok vannak. A test és az elektromosság között sokkal szorosabb az összefüggés, mint általában hiszik.

Egy angol tudós, J. Praic például idegeket szabadított fel és azokat különféle izgatással. Megállapította, hogy az izgatás fokához képest az idegekben különböző erősségű váltóáram keletkezik. Kaffka viszont egy macska preparált hallóidegein vezetett át áramot. A dobhártya így keletkezett rezgéseit felerősítette, hangszóróba vezette és érdekes hango-

kat hallott. Svájcban Müller kísérletei során megállapította, hogy

a balkéz ujpercelnek fél méterre kimutatható elektromos hatása van.

— Az emberi test elektromosságára vonatkozóan vannak már gyakorlati adatok? — kérdeztük.

— Természetesen, — válaszolja Kaffka. — Tudvalevőleg minden életténykedés iónok megmozdulásából áll és ez a mozgás: áramot fejleszt. Ezt az áramot Dreiser idegaktív áramnak nevezi. De nem ez a fontos, hanem az, hogy minden működő organizmusban van ilyen áram. Az egyes szervek áramát lemérik és ebből érdekes következtetések vonhatók le.

— Például?

— Például a szív kardiogramjából megállapíthatók a szívműködés bizonyos hiányosságai, vagy rendellenességei.

— Milyen számszerű eredményekkel jártak ezek a mérések?

— A jobbkar akcióárama négy voltnyi, a balkaré kettő, a csipőé nulla. A szív akcióárama öt volt.

— Mennyi ez gyakorlatilag?

— Egy zseblámpa feszültsége négy és fél volt.

Kaffka végül az emberi elektromosság pszichológiai vonatkozásairól beszél. Vannak tudósok, akik az összes érzéseket elektromos folyamatokkal magyarázzák. — fejezi be szavait. A rokonszenv és az ellenszenv eszerint éppúgy voltak kérdése, mint például — Kaffka ragaszkodik hozzá — a szerelem.

Kornmüller legújabb kísérleteiről és az

Adatok az agyáramról

Az agyvelőkéreg meghatározása rögtön mutatkozik az agyvelőáramban is. Kornmüller kísérleteinek tehát — minden egyébtől eltekintve — az elmekörtanban szintén nagy jelentőségük van.

— A korrall is összefüggésben van az agyvelőáram?

— Kornmüller megállapítása szerint az újszülöttek agykérgén nem konstatálható elektromosság. Áram csak a többnapos csecsemő agykérgén mutatkozik. A gyermek agyvelőárama állandóan változik és a felnőtté természetesen szintén egész más minőségű. Ezekből a tényekből a fejlődés rendellenességeire vonatkozóan, igen értékes következtetések kinyalozhatók.

— Az agyáramok mellett azonban az élőlény egyébként is ugyyszólván telítve van villamossággal. Valóságos élő felvevő és leadó rádió készülék, amely megérez, felfog olyan dolgokat is, amelyeket ismeretes érzékszerveinkkel érzékelni nem tudunk. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy a távolbalátás, az előérzet ma még megfelfedezetlen rejtélyét a jövő tudománya ezen az alapon fogja kutatni.

Ösztönök és elektromosság

— Ma még nincsenek erre vonatkozó eredmények?

— Vannak tudósok, akik magát az életet a szervezet villamos működésével a legszorosabb összefüggésbe hozzák. Ez talán túlzás, de kétségtelenül megállapítható, hogy az állatok ösztöne ezeknek a kisugárzásoknak alapján működik. Így például a vándorlások, a madárvonulás, a tájékozódás sokféle formája, a tápanyagok kiválasztása, a vonzódások és ellenszenvek, az időjárás változásainak előre való megérzése.

Kolozsváry szerint a kutatások alapján remény van arra, hogy a nemek vonzalmát és a szerelem ma még kikutathatatlan érzéseit egy-

FIGYELEM! **UJDONSÁG!**
„Primeros Brillant“ minőség) 5 évi tartósságot biztosít! Ugyeszerű, bársonyosan puha finomság! Aki csak egyszer a valódi „Primeros“-t használja, mind g is csak ezt veszi!!

emberi szervezet elektromosságáról Kolozsváry Gábor egyetemi magántanárral beszél-tünk. A fiatal tudós, aki a magyar Nemzeti Múzeum állattárának őre, ezt mondja:

— A kérdés jövője óriási meglepetéseket ígér.

Kornmüller kísérleteiről beszél Kolozsváry. Elmondja, hogy a berlini tudós megállapítása szerint az agykéregről elektromos áramok vezethetők el. Ez azt jelenti, hogy

az agykéreg állandóan sugároz ki elektromosságot.

Kornmüller szerint kétféle agyáram van, az egyik állandó sugárzás, a másik működésbeli áramszolgáltatás.

Az utóbbi különböző ingerek hatása alatt keletkezik. Így például fényingerek folytán a látóközpontból, a hangingerek következtében a hallóközpontból nyerhetők működésbeli áramok.

Érdekes megállapítása Kornmüllernek, hogy az agykéreg különböző pontjairól elvezetett áramok intenzitás és lefolyás tekintetében különböznek egymástól. A mozgató központok áramai hevesebbek, az érző központok áramai lustábbak. Általában, minden, szövet-tanilag elkülöníthető agykéregrészt áramai is különféle természetűek. Az áramok összehasonlítása során pedig rájöttek arra, hogy az agykéreg szövettani felépítésének pontosan megfelel annak elektromos „térképe“ is. Tudományosan: a villamos mezőnyök fedik az agykéreg szövettani értelemben vett bonctani mezőnyeit.

szer talán az emberi test elektromosságával meg lehet magyarázni.

— Ön hozzá fog járulni munkásságával ehhez a felfedezéshez? — kérdeztük bucsuzáskor.

— Sajnos, én nem foglalkozhatom behatóan ezzel a kérdéssel. Nagy munka áll előttem. A hazai kísérletezők lélektanát tanulmányozom. Eddig már feldolgoztam öt állat adatait. Több, mint a fele még hátra van.

— Mennyi ideig fog tartani ez a munka?

— A befejezésig legalább tíz évre van szükségem.

Szólt és a mikroszkóp fölé hajlott.

Konkoly Kálmán.

Merített papírok

Kender papírok

Fogalmi papírok

Névjegykartonok

Könyvnyomó papírok

Famentes nyomó papírok

stb. nagy tételben és detailban,

jutányos árban kaphatók az

Aradi Közlöny

kiadóhivatalában.

Morium-per Arad-on...

Százezer leire pereltek egy arad-i gyógyszerészt, aki állítólag recept nélkül adott ki morfiumot egy arad-i iparosnak

Néhány héttel ezelőtt meghalt az iparos — A gyógyszerész ügyvédje szerint érvénytelen a kikényszerített váltó, mert fenyegetésekkel, erőszakkal vették ki kitérésétől — Izgalmas tárgyalás az arad-i törvényszéken

Egy özvegy talpig feketében jelent meg a bíróság termében, két ügyvéd izgatottan lapozgatta az aktákat — ugynevezett nagy pör tárgyalása folyt le az arad-i törvényszéken. Nem az összeg tette különlegesen érdekessé ezt a pert, hanem a mellékkörülmények, amelyek a tárgyalás folyamán izgalmas incidensek keretében kerültek nyilvánosságra. A teremajtón függő táblán csak ennyi szerepelt: Sándor Andrei contra Szondy Ioan.. Csak a beavatották tudták, hogy ennek a polgári pernek háttérében bűnügyi komplikációk és elkeseredett küzdelmek folynak a szembenálló ellenfelek között.

Maga a tény nemcsak az aktákból, hanem az ügyvédek előadásából derül ki. Sándor András arad-i iparos, illetve most már özvegye, mert a férj néhány héttel ezelőtt meghalt, — ami még komplikáltabbá teszi a helyzetet — százezer leies pert indított Szondy János ismert arad-i gyógyszerész ellen, azzal az indoklással, hogy ez az összeg jár neki, mert a gyógyszerész állandóan morfiumot szolgáltatott ki Sándornak, ami teljesen tönkretette szervezetét, végül pedig megölte. A mai tárgyaláson az özvegy jogi képviselője ismertette az előzményeket.

Ezek szerint Sándor András arad-i asztalos egy üzemi balesetből kifolyólag orvosi kezelés alatt állott. Fájdalomcsillapítóként több ízben kapott morfiumot és annyira megszokta ennek a veszedelmes kábítószernek használatát, hogy felgyógyulása után is tovább használta. Ilyen esetben Szondy Jánoshoz fordult — mondotta az ügyvéd — aki recept nélkül szolgáltatott ki morfiumot, oly mennyiségben, hogy az iparos a végén naponként tíz-tizenegy injekciót adott be magának. A túlzott kábítószer-használat következtében súlyos beteg lett és egy arad-i szanatóriumba került. A kezelés költségeit Szondy gyógyszerész fedezte. A szanatóriumból való kikerülése után sem nyerte vissza Sándor munkaképességét és ezért

200.000 leies kártérítési követeléssel lépett fel a gyógyszerész ellen.

Miután a gyógyszerész nem teljesítette a követelést, bűnvádi feljelentést tett az ügyben, súlyos testi sértés és tiltott kábítószer-kereskedelem miatt. Megindult a vizsgálat, zárlat alá vették a raktárt és szakértők kihallgatását rendelték el. 1936. március 12-ikén végre létrejött a megállapodás, amely szerint Szondy százezer leit ajánlott fel arra az esetre, ha a bűnvádi feljelentést visszavonják és az eljárás megfelelő befejezést nyer. Fedezeti váltót adott azzal a kikötéssel, hogy az csak a bűnügy befejezése után állítható ki lejáratra, közben azonban megígérte, — jelentette ki az ügyvéd — hogy nagyobb előleget ad. Igéretének nem tett eleget, sőt kijelentette, hogy

nem ismeri el a kötelezettséget, mert a váltót kikényszerítették tőle, nem saját akaratából adta oda.

Szondy ügyvédjének álláspontja

Mindezek alapján, annál is inkább, mert a tönkretett szervezetű Sándor András a túlzott morfiumfelvétel következtében néhány héttel ezelőtt meghalt,

kéri a bíróságot, állapítsa meg Szondy fizetési kötelezettségét, valamint a váltó érvényességét, hogy az özvegy a bírói döntés alapján érvényesíthesse a váltót.

Szondy gyógyszerész képviselője válaszolt.

Kérte a kereset törlesztését, azon a címen, hogy „turpis causa” esete áll fenn, mert ügyfelétől fenyegetésekkel és erőszakkal kényszerítették ki a váltót.

Előadja, hogy a gyógyszerész recept alapján adott ki csak morfiumot Sándornak, aki később megbetegedett. Akkor is fenyegetésekkel és könyörgésekkel kierőszakolták a szanatóriumi számla fedezését. Sándorné ugyanakkor nyilatkozatot adott, hogy semmiféle követeléssel Szondy ellen nem lép fel.

A hallgatóság sorában ülő özvegy erre közbekiált:

— Kényszerített a nyilatkozat aláírására. A

kórházban, a nagy izgalomban azt sem tudtam, mit írtam alá.

A gyógyszerész ügyvédje, Lazar Aurel dr. a továbbiakban kifejtette, hogy a bűnvádi feljelentés megtétele után Sándorné egy újabb nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy visszavonja a feljelentést.

Sándorné: — Ez sem igaz.

Lazar dr.: — A maga aláírása ez? — s ezzel egy papírlapot lobogtat.

Sándorné: — Nem tudtam, mit íratnak velem alá.

Az ügyvéd kifejtette, hogy

ügyfelét naponként zaklatták, megfenyegették azzal, hogy a bűnügyből kifolyólag mint idegen állampolgárt letartóztatják, elárverezik vagyonát, úgy, hogy a megfélemlített gyógyszerész végül százezer leies váltót adott.

De ez csak akkor esedékes, ha a bűnügy lezárult, tehát most semmiképpen sem lehet beszélni a követelés esedékességéről. A megegyezés azonban mindenképpen érvénytelen.

— Nem semmis egy kikényszerített megegyezés? — mondotta. Hol volt a szabad akarat, amely minden megállapodásnál szükséges, itt, ennél az ügynél, amikor valósággal revolvert szegeztek Szondy melléke?

Tanuk kihallgatását kéri, így Francu Aurel gyógyszerészt, Sandiu Elenát, valamint Szondy hugát, dr. Szűcsné, egy békéscsabai orvos feleségét, akit diplomáciai uton kér kihallgatni.

Elhalasztották a tárgyalást

Sándorné képviselője tiltakozott a diplomáciai kihallgatás ellen és követeli, hogy az ellenfél gondoskodjon arról, hogy a magyarországi uriaszony jelenjen meg az arad-i bíróság előtt. Mesének deklarálja Szondy képviselőjének előadását és egy táviratot mutat be, amelyet a gyógyszerész Bucureşti-ből küldött. Ebben a táviratban Szondy közli, hogy öt nap múlva Arad-ra érkezik és mindent elintéz. A bíróság végül elrendeli a tanuk kihallgatását, s a döntésben kimondta, hogy abban az esetben, ha Szondy magyarországi tanuja nem jelenik meg Arad-on kihallgatás céljából, úgy a bíróság csak egy későbbi időpontban dönt a diplomáciai uton történő kihallgatás kérdésében. Ugyancsak későbbi időpontban tűznek ki újabb terminust a tárgyalásra.

A csata végetért, a bíróság visszavonult. Az ügyvédek készülnek az újabb harcra, amelyből még igen érdekes fejlemények keletkezhetnek.

Beszünteti működését a világ leghíresebb kártyabarlángja

Sztrájkoló krupiek megszállták a montecarlói kaszinót

Bécsből jelentik: A bécsi estilapok hosszú tudósításokat közölnek a montecarlói rulett-kaszinó és játékbank nagy sztrájkjáról. A párisi és északfranciaországi sztrájkok, gyármegszállások után a montecarlói játékkaszinó krupiei is sztrájkba léptek s ez két nap óta tart. Az alkalmazottak párisi mintára megszállták a játéktérmetek.

A sztrájk oka az, hogy a kaszinó igazgatósága vonakodik visszavenni hat krupiet, akiket azért bocsájtottak el, mert a játékkaszinó egész nyáron igen rosszul ment. A többi krupie szolidarisnak jelentette ki magát az elbocsájtottakkal és elbarrikádozta a kaszinót.

A sztrájkoló krupiekat barátaik és rokonaik bőségesen ellátják élelmiszerrel. A kaszinó zárva van.

Az igazgatóság és a krupiek között kitört konfliktusban a rendőrség passzívan viselkedik. Az igazgatóság a polgármesteri hivatalban

Kodolányi János: „A vas fiai”. Kodolányi János, az új magyar írómező egyik legkiválóbb és legnépszerűbb tagja, hatalmas történelmi regénnyel ajándékozta meg a magyar irodalmat. „A vas fiai”, mely a határjárás drámaian mozgalmas korának megelevenítése, egészen új utakon jár. Nem királyok története, nem történeti rekvizitumok gyűjteménye, hanem magának a középkori magyar népek életrajza. És ezen is túl, a támadó kunokon és a védekező magyarokon keresztül a magyarság ázsiai és európai sorsa kanális és igaz megvilágítást a regény bravuros jeleneiben. Stílusában is remekmű Kodolányi János új regénye: finoman archaizáló nyelve a legizesebb, legtelibb magyar nyelv. A hatalmas kétkötetes regény, amely az Atheneum kiadásában jelent meg, nagy nyeresége a magyar történeti regényírásnak. 800 oldal, nagy alakban, remek kiállításban 264 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-szenzációk teljes jegyzékét.

Schidlof: Olasz nyelvtan. Schidlof dr. levélszerinti módszere a kiváló nyelvtudósok a gyakorlati szempontból tökéletes alkotása és abból indul ki, hogy a világnyelveket tanulni szándékozónak olyan vezérfonalat kell a kezébe adni, amelyben minden benne van, ami szükséges, de egyetlen felesleges szavat sem tartalmaz. Megállapították, hogy a társalgási nyelvben nem használnak többet, mint közel ezer szót, tehát az 1000 szó módszere ezt a szükséges ezer szót tanítja meg, közben bemutatva az illető nyelvek nyelvtanának legfontosabb szabályait, aminek ismerete nélkülözhetetlen, amellyel pedig megtanít pontosan az idegen nyelvek kiejtésére is, úgy, hogy a szók mellé oda tesz mindig magyar betűkkel a szó hangzását is. A Schidlof dr. módszerével megtanulhatjuk a világnyelvekből a nélkülözhetetlen szavakat megismerjük a mondat szerkesztés módját, megtanuljuk a kiejtést, megismerjük az illető nyelv gondolkodásmódját, tehát begyakoroljuk a nyelvet teljesen és minden körülmények között elegendő jártasságot szerzünk és mindezt könnyen, csaknem fáradság nélkül, szórakozásként. Magyarok számára eddig a négy legfontosabb világnyelvben jelent meg az 1000 szó módszere, a németül, angolul, franciául és olaszul tanulni szándékozók számára, olcsó füzetes kiadásban, úgy, hogy bárki minden megerőltetés nélkül megszerezheti azokat. A nyelvtanokat kiváló nyelvtudósok dolgozták teljesen át a magyarok számára, akiknek neve egymagában a legjobb ajánló levél. Az angol részt dr. Latzko Hugó egyetemi lektor és dr. Germanus Gyula keleti akadémiai tanár, a németet Altai Rezső fővárosi tanár, a franciát és olaszt pedig dr. Honti Rezső tanár írták, akik mind ismert kiváló nyelvészek. Az egyes nyelvtanok tíz füzetben jelentek meg, a magántanulás céljának megfelelően levélszerinti leckékre felosztva. Ára papírdobozban 224, vászondobozban 264 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a nyelv- és szótárkönyvek teljes jegyzékét

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Let 840.—

Legújabb jelentéseink:

Magyarországot is elárasztották a hamisított dollár-bankjegyekkel

Letartóztattak Budapesten egy satmar-i mérnököt, aki huszleások gyártására gépeket akart beszerezni

Budapestről jelentik: A Bucuresti-ben és Timisoara-n kipattant dollárhamisítási botrány nyomozása nem állt meg a román határnál, mert a dollárhamisítók egész Középeurópát elárasztották a mesterien hamisított bankjegyekkel. Az eddigi nyomozás arra mutat, hogy a hamisítványok jelentékeny részét a magyar határon át csempészték Budapestre és több nagyobb magyarországi városban is forgalomba hozták. A dollárhamisítók csempésztutakon hozták be a dollárokat az országba. A hamisítók között igen előkelő társadalmi állású egyének is vannak. E pillanatban még nem lehet tudni, hogy a nyomozás szálai hova vezetnek és hogy kik azok a magyar valutások, akik összeköttetésben állottak a hamisítókkal, mert a károsultak érthető okokból nem mernek jelentkezni a rendőrségen. A nyomozás nagy apparátussal folyik.

Itt említjük meg, hogy szerdán délután a budapesti rendőrfőkapitányságon előzetes letartóztatásba helyezték Moskovitz Aladár 40

éves mérnököt, aki Satmar-ról jött fel néhány hétre a magyar fővárosba. A detektívek megtudták, hogy Moskovits pénzhamisító társaság tagja, aki Budapesten gépeket szerzett be, amelyekkel román 20 leiseket akart hamisítani. A budapesti rendőrség ébersége azonban még idejében leleplezte a pénzhamisító társaságot. Moskovitzot átkísérték az ügyészségre.

A bucuresti-i CFR 3:0 arányban legyőzte a budapesti kombináltat

Budapestről jelentik: A bucuresti-i CFR csapata ma délután mérkőzött az Ujpest, Hungária és Ferencváros-kombinált azon játékosával, akik a válogatottban nem szerepeltek. A kombinált csapat 3:0 (1:0) arányú vereséget szenvedett a román vendégcsapattól. A mérkőzést mintegy ezer főnyi közönség nézte végig. A vendégcsapat játékosai először elfogódottan játszottak, de csakhamar láb-rakaptak és a 30. percben Avar, az Ujpest volt

A nyomozás részleteiről kiderült, hogy Moskovitz Bíró Árpád néven lakást bérelt a Népszínház-ucca 20. számú házban. Bíró néven több budapesti mérnököt és műszerészt keresett fel, akiknél különféle gépkatrészeket rendelt. Nem adott semmiféle felvilágosítást, hogy az alkatrészek milyen célt szolgálnak, de a szakemberek előtt azonnal nyilvánvalóvá lett, hogy azok pénzhamisító gépekhez szükségesek.

Rögtön értesítették a rendőrséget és detektívek figyelték meg a satmar-i mérnököt, majd pedig, amikor az alkatrészekért jelentkezett, letartóztatták. Moskovitz egy pillanatig sem tagadott, elismerte, hogy pénzhamisítás volt a célja és elmondotta, hogy egy Bergmann Hermann nevű gazdag satmar-i ember bérelte fel, hogy a gépeket szerezze be és szállítsa le Satmar-ra és ezért 25.000 lei jutalmat ígér neki. A budapesti rendőrség azonnal táviratilag értesítette az esetről a satmar-i román hatóságokat.

játékosa, messziről védhetetlen gólt lőtt a kombinált hálójába. A második féldobban a magyar csapat centert cserélt, de ez sem változtatott sokat a csapat helyzetén és a CFR fölénye mindjobban ki-domborodott. A CFR újabb erős támadást indított és most Moldovan lövése ért hálót, amivel 2:0-ra javította az eredményt. A 40. percben Avar beállította a végeredményt. A közönség a magyar csapatot kifütyülte, míg a román vendégcsapatot szép játékáért melegen ünnepelte.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szög csupán **20 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardu' Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

MEGISMÉRKEDNÉK kimondottan csinos, jól öltözködő urleánnyal, kit szolidan anyagiilag támogatnék. „Alfa 13” jelű kiadó an. 4524

HÁZASSÁG

19 éves feltűnően csinos érvaleány 500 hold földbitok, két bérház, egyéves-félmillió készpénzhozománnyal férjhez menné. Érdeklődőknek tényképét megküldöm. Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája, Timisoara. 4392

ALKALMAZÁS

MINDENES SZOBALÉANYT keresek október elsei belépésre. Str. Eminescu 17. földszint balra. 4504

Karosszéria munkához érte bognárt keresünk állandó alkalmazásra azonnali belépésre. Meri autóbuszvállalat, Arad. 4503

Megbízható szobaléány felvétetik. Lakatos, Str. I. Vulcan 7. 4510

Dipl. betegápolónő állást keres. Vidékre is megv. Beszél nemetül. Megkeresések „Jólképzett” jelűre a kiadóhivatalba.

ÖZLETEK

Piaci téren üzlethelyiségek azonnali kiadók. Bu. ev. Carol 70.

INGATLAN

Arad-tól félóra távolságra 3500 tőke, fele fajszió, kőnával, kúttal, sok gyümölcsfával, háromrészes is osztható, elköltözés miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4519

VÉTEL ÉS ELADÁS

KÉT 18 hl. hordó eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4523

Haláleset, elulazás, költözködésből kilyólyog vezet kézpőnzért óska bulorokot, ruhaneveteket, testmüveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, ma' u a ma' nap' r, ócskavasait, padlástolmit stb. Vidékre is megyek. Cimket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciotea 10. 4219

Vadászpuskát keresek marvételre, használható állapotban. Ajánlatot „Vadászpuska” jelűre a fiókkiadóba kérek. 4518

Malomtulajdonosok figyelmébe!! Kelegőp 200-as szívós filter, fa' alkatrészek, csehau tor, bauwinda, malm' gépek, vasalkatrészek, 60-75 nyomtávu va-gonetek, vasablakok, faanyagok és egyéb felsze elési tárgyak eladók. Érdeklődni: Jakubovits Iosif, Gelu, Timis-Torontal. Moara. 4508

Betontömbök és törmelések olcsón eladók a volt Széchenyi-malom telepén. 4521

Modern butorok

nészen és megrendelésre jutányosan kaphatók

Csatlós I. műasztalosnál,

Caiea Saguna 184. 3119

KÖLÖNFÉLÉK

Bevezetett jóirogmu bizományi üzlet és szőnyeg eladó. Ajánlatokat „Szőnyeg” jelűre a kiadóba kérek.

ZONGORA- és pianino kölcsön kapható Faix-nál. Str. Consistoriu' ui No. 25. 4522

Beraktározási raktárban lakásberendezések, ingóságok beraktározható. eladó fehér modern hálószoba, villany-lámpák, fűvezet, 1/2 réz vaságyak, karosszékek, asztalok. Str. Moise Nicoara No. 9-11. 448

Rádióműsor

— Romniai időszámitás. —

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 24

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, tőzsdé hírek, sport. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könyvü zene. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárás, gabonátőzsdé. 19.04: A Motoi-zenekar szórakoztató zenéje. 19.50: Rádióegyetem. 20.10: A hangverseny folytatása. 20.30: Aktualitások. 20.40: Mircea Confort énekel. 21: Uj könyvek. 21.15: A rádió-zenekar hangversenye. 22.30: Rádióhírek, sport. 22.45: Hegedűhangverseny. 23.20: A Motoi-zenekar játéka. 23.45: Hírek a külföld számára. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang-lemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „A hasi hagymáz” (Felolvasás). 11.45: „Őszi versek” (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Nvári Rudi és cigányzenekara. Közben, kb.: 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Polonyi Elemér zongorázik, Dorner Aurélné énekel. 15.40: Hírek, étrend. 18.30: A rádió szalonzenekara. Közben: 19: „A nyolcadik magyar-osztrák válogatott labdarúgó mérkőzésről”. 19.45: „Kertészeti tanácsadó”. 20: Kedélyes lemezek. 20.30: „Fjelli órségen Antwerpenben”. 21: Két egyfelvonásos vígopera. 23.10: Hírek. 23.30: Óreg primások zenekara. 0.30: Tánclemez. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20-19.40-ig: „Étvös József diákkori barátja és a Karthausi”. 19.45-19.55-ig: Szalonzenekar. 20-20.40-ig: Angol nyelvoktatás. 20.30-21.40-ig: Állástalan Zenekar. Szimfónikus Zenekara. 21.45-22.05-ig: Hírek. 22.10-22.30-ig: Hanglemez.

Bécs. 8.25-9: Könyvü lemezek. 11.50: Jódilemezek. 13: Könyvü lemezek. 17: Hírek. Divatos dallamlemez. 20.40: A 9 alpesi vadászzened zenekara. 22.15: Bécsi verki. tarka est. 23.10: A Walkür első felvonása lemezen. 23.30-2: Tánczene.

Kassa. 11.05: Lemez. 12: Lemez. 13.35: Rádiózenekar. 14.30: Lemez. 18.40: Magyar műsor. 19.45: Ruszin és magyar hírek.

Belgrád. 7-8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Lemez. 18: Hírek. 19: Rádió. 19.40: Lemez. 21: Hangverseny. 21.50: Lemez. 23.20-24: Vendéglői zene.

Köln. 19.15: Weber, Lortzing., Liszt., Csajkovszkij- és Verdi-lemezek. 21.10: Vége a nyárnak, népdalok. 21.50: Weber: Abu Hasszán, vígopera. Utána Berlin.

Róma. 18.15: Boccherini: A dur vonós-negyves. Utána modern olasz dalok. Magyar-hírek. 20: Lemez. 20.20: Vegyes zene. 21.40: Maruzzzi: Palla de' Mozzi, 3 felvonásos opera.

PÉNTEK SZEPTEMBER 25

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny lemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, tőzsdé, kulturális hírek, sport. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könyvü zene. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárás, gabonátőzsdé. 19.04: A Jean Marcu-zenekar hangversenye. 20: Rádióegyetem. D. Andronescu tanár-előadása. 22.20: Ion Saighian: Molière „Fösvény”-e. 20.35: R Wagner: „Tristan és Izolda”, opera. 3 felvonásban. Felvonásokközben (21.35-21.50) hírek, aktualitások, (23.00-23.10): sport. 23.45: Hírek a külföld számára. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang-lemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „Főszereplő szemle” (Felolvasás). 11.45: „Füvésztől közlemények”. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 14.20: Balalika-zenekar. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió diákköltője. 7.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: „A nagybirtok szerene a török háborúban”. 18.30: Részletek Jan Klenner „A szerelmes város” című filméből. 19.10: Sport-ajánlások. 19.20: Szatmár: Tibor zongorázik. 20: „A valdemosi karthausi kolostorban”. 20.30: Urvy Anna és Csélné József énekel. Kiser Farbas Sándor és cigányzenekara. 21.35: Hírek. 22: A rádió szalonzenekara. 24: Tánczene.

Budapest II. 19.20-19.50-ig: „Görög-epika”. 19.55-20.25-ig: Operett-részletek. Hanglemez. 20.30-20.55-ig: „Vetített díszletek”. 21-21.55-ig: Csajkovszkij: V szimfónia, négy té-tételen. (Hanglemez).

Bécs. 8.25-9: Könyvü lemezek. 13: Könyvü zene. 15: Mozart: C dur vonós-negyves. 16.20: Gi'fektős. 18.35: Bécsi kamaracénekar. 20.30: Rádió-zenekar. Trolle énekesnővel. 21.40: Szimfónikusok. 0.25-2: Balettzenék.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 15: Német és magyar hírek. 18.40: Magyar lecke szlovákoknak. 18.55: Lemez. 19: Magyar műsor. 21.15: Magyar hírek. 23.30-24: Lemez.